

UCHWAŁA NR 0007.261.2012
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE
z dnia 18 grudnia 2012 r.

**w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata
2013-2017**

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2013 – 2017, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Sulechowie

Jan Rerus

Wyniki jawnego imiennego głosowania radnych Rady Miejskiej w Sulechowie.

6. Uchwała Nr 0007.261.2012 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechowa na lata 2013-2017.

Uchwała została przyjęta w głosowaniu jawnym, imiennym, jednogłośnie 21 głosów „za”.

Lp.	Imię i Nazwisko	za	przeciw	wstrzymał się
1.	Roman Bajor	x	_____	_____
2.	Miłosz Brodzikowski	x	_____	_____
3.	Bogumił Grzegorzewski	x	_____	_____
4.	Czesław Grzeszyński	x	_____	_____
5.	Romualda Jarecka-Cieślak	x	_____	_____
6.	Stanisław Kaczmar	x	_____	_____
7.	Julian Kozłowski	x	_____	_____
8.	Marek Kuczyński	x	_____	_____
9.	Arleta Lubieniec	x	_____	_____
10.	Tadeusz Łukasik	x	_____	_____
11.	Mirosław Morgowski	x	_____	_____
12.	Radosław Murkowski	x	_____	_____
13.	Stanisława Niemira	x	_____	_____
14.	Jan Paterka	x	_____	_____
15.	Przemysław Pokład	x	_____	_____
16.	Aleksander Plewko	x	_____	_____
17.	Jan Rerus	x	_____	_____
18.	Marek Retkiewicz	x	_____	_____
19.	Leon Skrzypczak	x	_____	_____
20.	Agnieszka Szeląg	x	_____	_____
21.	Leszek Wierzbowski	x	_____	_____

Załącznik
do uchwały Nr 0007.261.2012
Rady Miejskiej w Sulechowie
z dnia 18 grudnia 2012 r.

STRATEGIA

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

GMINY SULECHÓW

NA LATA 2013-2017

Sulechów 2012

WSTĘP	4
Rozdział I Teoretyczne podstawy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	5
Rozdział II Charakterystyka Miasta i Gminy Sulechów	9
Rozdział III Analiza problemów społecznych	13
1. Zakres świadczonej pomocy.....	13
2. Potrzeby mieszkaniowe.....	21
3. Alkoholizm, narkomania i przemoc.....	26
4. Bezrobocie	34
Rozdział IV Zasoby służące rozwiązywaniu problemów społecznych	42
1. Uzupełnienie rodziny.....	43
2. Wspomaganie rodzin	43
Rozdział V Pozycja strategiczna, cele strategiczne i ich realizacja	45
Rozdział VI Podsumowanie, stwierdzenia, wnioski	70
Bibliografia	71
Źródła internetowe	71
Spis fotografii	71
Spis tabel	72

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to zbiór zadań zaplanowanych w celu poprawy funkcjonowania jednostki w społeczeństwie. Prawdłowo zdefiniowane cele oraz określenie sposobów ich realizacji są kluczowym elementem w długofalowym procesie realizacji strategii. W dzisiejszym świecie niezbędne są plany zmian wybiegające w przyszłość, gdyż na każdym kroku napotkać można problemy dręczące społeczeństwo. Chodzi tu głównie o problemy społeczne, które wpływają niekorzystnie na zdrowie człowieka, jego szczęście, życie rodzinne, pracę, naukę, możliwości zatrudnienia i sytuację finansową. Są to przede wszystkim takie zjawiska jak: alkoholizm, narkomania, przemoc domowa, wykorzystywanie seksualne, przemoc rówieśnicza, agresja, bezdomność, bezrobocie, niewydolność wychowawcza. Należy jednak pamiętać, że umiejętne prowadzenie i realizowanie długofalowych projektów daje szerokie możliwości rozpoznania problemu, a to z kolei pozwala kierować odpowiednie działania do wielkości zagrożenia i ryzyka w danej grupie.

W pierwszym rozdziale przedstawiono wszelkie zagadnienia związane z problemami ujętymi w strategii na podstawie literatury. Wyjaśniono takie pojęcia jak: strategia, problem społeczny, społeczeństwo, uzależnienie, współuzależnienie, przemoc domowa, subsydiarność, wykluczenie społeczne, profilaktyka uzależnień, bezrobocie, bezdomność.

Kolejny rozdział strategii obejmuje charakterystykę miasta i gminy Sulechów pod kątem położenia geograficznego, sytuacji gospodarczej i demograficznej.

Następnie dokonano analizy problemów społecznych uwzględnionych w planie zmian. Analiza dotyczy problemów w zakresie pomocy społecznej, warunków mieszkaniowych, alkoholizmu, narkomanii i przemocy oraz bezrobocia.

W rozdziale trzecim wykazano ogół zasobów służących do rozwiązywania problemów społecznych oraz niezbędnych do uzupełnienia i wspomagania rodziny.

Następnie nakreślono główne cele strategiczne Gminy Sulechów i ich realizację w zakresie poszczególnych problemów społecznych w założeniu na lata 2013-2017.

Rozdział I

Teoretyczne podstawy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Strategia

Wśród wielu różnorodnych definicji pojęcia warto zwrócić uwagę na kilka doskonale oddających ideę tytułowej Strategii.

Strategia ta dotyczy długofalowych celów i sposobów ich osiągnięcia wpływających na system jako całość (R. L. Ackoff, 2007). Kolejna definicja przedstawia strategię jako określenie głównych, długofalowych celów instytucji i przyjęcie takich kierunków działania oraz taka alokacja zasobów, które są konieczne do zrealizowania założonych celów (A.D. Chandler, 1962).

Problem społeczny

Problem społeczny jest stanem, który większa część społeczeństwa rozumie jako łamanie ogólnie przyjętych norm społecznych, będących dla nich szczególnie cennymi. Problem społeczny może stanowić przeszkodę dla prawidłowego funkcjonowania państwa, utrudniać lub wręcz uniemożliwiać realizację celów społecznych. Problem społeczny to konflikt między uznanymi wzorami a faktycznym stanem rzeczy. Należy podkreślić fakt, że żadne zjawiska społeczne nie mogą być uznane za problem społeczny, jeśli nie zostaną tak określone przez znaczącą liczbę ludności (B. Rysz -Kowalczyk, 2001).

Społeczeństwo

"Społeczeństwo to duża, wyraźnie wyodrębniona społeczność, która stanowi pewien zamknięty układ, mający wyspecjalizowane instytucje różnego typu (społeczne, ekonomiczne, polityczne, kulturowe itp.) integrujące mniejsze społeczności i zbiorowości wchodzące w jej skład". (K.A. Wojtaszczyk, 1997).

Uzależnienie

Istnieje wiele definicji uzależnienia, jednak niemal każda mówi o tym, iż uzależnienie jest silną potrzebą wykonywania bądź powtarzania jakiejś czynności w celu zmiany swojego stanu psychicznego i fizycznego. Według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization) uzależnienie to fizyczny i psychiczny stan jaki zachodzi w momencie oddziaływania substancji chemicznej na organizm żywy. Interakcji tej towarzyszą zmiany,

które pociągają za sobą konieczność przyjmowania danej substancji coraz częściej lub stale w coraz większych dawkach, aby doznawać związanych z nimi objawów psychicznych bądź fizycznych i zapobiec odczuwaniu objawów po odstawieniu danej substancji. Terminem tym określa się najczęściej osoby, które odczuwają silną potrzebę przyjmowania alkoholu, narkotyków, leków bądź nikotyny (B. T. Woronowicz, 1997).

Formy uzależnienia, z którymi można spotkać się najczęściej to alkoholizm i narkomania. Według Jadwigi Fudały „uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze”.

Jeśli chodzi o uzależnienie od narkotyków istnieje wiele różnorodnych definicji opisujących to zjawisko, jednak najpopularniejszą jest ta stworzona przez Światową Organizację Zdrowia w roku 1957, która mówi, że narkomania to okresowe lub chroniczne zatrucie spowodowane przyjmowaniem narkotyków w postaci naturalnej lub syntetycznej.

Według Mellibrudy „uzależnienie to coś, co jest trudno przerwać. To znaczy, że trzeba coś robić nawet kiedy już się tego nie chce. Uzależnienie oznacza, że wszystko w życiu jest podporządkowane narkotykowi. Uzależnienie to tragedia polegająca na tym, że człowiek sam, wbrew instynktowi samozachowawczemu, zwraca się przeciwko sobie i kieruje się w stronę śmierci (M. Pasek, 1998)”.

Współuzależnienie

Alkoholizm to choroba mająca silny wpływ na życie emocjonalne całej rodziny osoby na niego cierpiącej. Najbardziej zagrożone są osoby najbliższe alkoholikowi, takie jak: matka, ojciec, żona, mąż, rodzeństwo i dzieci. Im więcej negatywnych przeżyć związanych z alkoholizmem doznają najbliżsi, tym mniej prawdopodobna jest ich skuteczna pomoc osobie pijącej, gdyż ich postrzeganie jest tak wypaczone, że próby pomocy często przynoszą odwrotny skutek, a czasem wręcz szkodzą. Termin współuzależnienie pochodzi od określenia *ko-alkoholik*, który stosowano do określenia osoby żyjącej w środowisku kogoś bliskiego, kto jest uzależniony od alkoholu. Ko-alkoholik przejawia ponadto specyficzne zachowania będące skutkiem funkcjonowania alkoholika. Do zachowań tego typu zalicza się przede wszystkim:

- ✓ opiekuńczość i uległość wobec osoby uzależnionej,
- ✓ sprawowanie kontroli nad osobą uzależnioną,
- ✓ zaniedbywanie własnych potrzeb (M. Beattie, 1994).

Przemoc domowa

Zjawisko przemocy rozpatrywać można na różnych płaszczyznach: psychologicznej, prawnej, moralnej. Należy szczególnie skupić się na przemocy w perspektywie psychologicznej, która szczególnie ukazuje cierpienie i krzywdę ofiar przemocy oraz jak ważne jest niesienie im pomocy i wsparcia. Najpowszechniej stosowaną definicją przemocy jest ta, która określa to zjawisko następująco: „przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie lub zaniechanie skierowane ku członkowi rodziny, powodujące szkody i cierpienie oraz naruszające godność i prawa jednostki” (K. Michalska i D. Jaszcak-Kuźmińska, 2009).

Subsydiarność

Termin ten wywodzi się z łacińskiego słowa *subsydium*, które oznacza: pomoc, wsparcie, siły rezerwowe. W potocznym rozumieniu i jednocześnie w odniesieniu do tworzonej strategii oznacza to niesienie pomocy i tworzenie odpowiednich warunków życia przez instytucje społeczne dla członków społeczeństwa pozostawiając im jednocześnie możliwość samodzielnego rozwiązywania problemów (A. Grzelak, J. Łacny, 2011).

Wykluczenie społeczne

Terminem tym określa się sytuację w której jednostka będąca członkiem społeczeństwa nie może prawidłowo funkcjonować i uczestniczyć w działaniach tego społeczeństwa, przy czym ograniczenie to nie wynika z jej wewnętrznych przekonań, ale jest poza kontrolą wykluczonej jednostki. Wykluczenie społeczne to zjawisko wielowymiarowe. Objawia się niemożnością uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym, politycznym oraz kulturowym, z powodu braku dostępu do zasobów, dóbr i instytucji, ograniczenia praw społecznych oraz depriwacji potrzeb (Dach Z., Kraków 2008).

Profilaktyka uzależnień

Przez pojęcie profilaktyka rozumie się działanie mające na celu zapobieganie występowania w danej społeczności niechcianych zjawisk, jest to również reakcja na niekorzystne zjawiska, które już się pojawiły. Zadaniem profilaktyki jest również eliminowanie takich zjawisk. Zgodnie z powyższym rozumieniem profilaktyka uzależnień polega na zmniejszeniu zażywania i ryzyka związanego z zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz wynikających z tego konsekwencji i problemów. Celem profilaktyki

uzależnień jest również zapobieganie i opóźnienie inicjacji oraz zapobieganie powiększania się kręgu osób sięgających po substancje psychoaktywne (J. Szymańska, 2002).

Bezrobocie

Zjawisko to stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych. Bezrobocie występuje wówczas, gdy liczba osób poszukujących pracy jest większa niż liczba ludzi zdolnych do pracy, chcących pracować i akceptujących istniejący poziom wynagrodzeń, pozostających bez pracy (E. Kwiatkowski, 2002).

Bezdomność

Zdefiniowanie zjawiska bezdomności jest trudne, ale przyjąć można, że „bezdomnym jest człowiek nie mający miejsca spełniającego warunki mieszkalne, w którym mógłby stale przebywać, ani aktualnej możliwości lub chęci uzyskania takiego miejsca”. Bezdomność oznacza zatem zanegowanie jednego z podstawowych praw ludzkich, jakim jest prawo do posiadania trwałego i pewnego miejsca egzystencji. Pozbawienie domu jest bowiem pozbawieniem człowieka bezpieczeństwa i możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb, w tym potrzeby własnego rozwoju (Jagodzińska E., 2001).

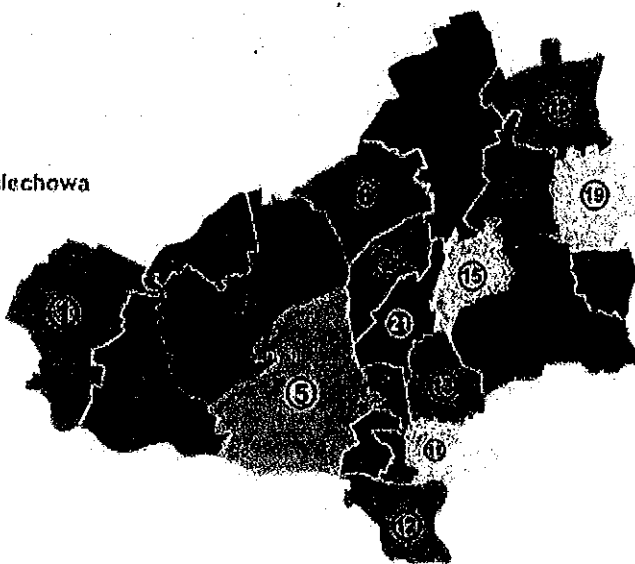
Rozdział II

Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Sulechów

Sulechów jest miastem położonym w Gminie Sulechów, która jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie lubuskim, należącą do powiatu zielonogórskiego. Teren, który obejmuje gmina zajmuje powierzchnię 236 kilometrów kwadratowych. Gmina liczy 20 sołectw zajmujących obszar 229 kilometrów kwadratowych i liczy 8 871 mieszkańców. Teren miejski zajmuje 7 kilometrów kwadratowych i liczy 17 244 mieszkańców. Poniższa mapa przedstawia położenie wszystkich miejscowości gminnych.

Fot. 1. Miejscowości należące do Gminy Sulechów

1. Brody
2. Pomorsko
3. Głogusz
4. Kije
5. Mózów
6. Kalsk
7. Brzezis k. Sulechowa
8. Nowy Świat
9. Górki Małe
10. Cigacice
11. Górzynowo
12. Łośna Góra
13. Kruszyna
14. Oblotne
15. Krętoły
16. Buków
17. Łęgowo
18. Karczyn
19. Kłępsk
20. Okunin
21. Sulechów

(źródło: www.bip.sulechow.pl)

W Sulechowie, który jest administracyjnym centrum w gminie znajduje się Urząd Miasta i Gminy mieszczący się w ratuszu.

Fot. 2. Ratusz – siedziba Urzędu Miasta i Gminy w Sulechowie

(źródło: www.bip.sulechow.pl)

Gmina Sulechów leży w południowo wschodniej części województwa lubuskiego, 20 kilometrów na północny wschód od Zielonej Góry i ok. 80 km od granicy z Niemcami. Na północy graniczy z gminami: Skąpe, Świebodzin oraz Szczaniec, od zachodu z gminą Czerwieńsk, od południa z gminą Zielona Góra, a od strony wschodniej z gminami: Babimost, Trzebiechów i Kargowa. Naturalną, południową granicą gminy jest rzeka Odra. Krajobraz został ukształtowany przez zlodowacenie bałtyckie, które zakończyło się około 15-20 tys. lat temu. Szczególnie efektowną pozostałością działalności lodowca są wzgórza moreny czołowej, ciągnące się kilka kilometrów od miejscowości Podlegórz i Radowice, w sąsiedniej gminie Trzebiechów, poprzez Górzykowo, Cigacice aż po Górki Małe. Gleby na omawianym obszarze są zróżnicowane: w północnej części utworzone z piasków gliniastych, zaliczane do III i IV klasy bonitacji, natomiast w południowej części utworzone z piasków, należące do V i VI klasy bonitacji. Użytki rolne zajmują powierzchnię 11532 hektarów, co stanowi prawie 49 procent powierzchni gminy. Obszary leśne zajmują powierzchnię 9166 hektarów i stanowią blisko 39 procent powierzchni gminy. W większości są to siedliska borowe, a dominującym gatunkiem jest sosna zwyczajna. Lasy liściaste występują głównie w dolinie Odry, gdzie tworzą tzw. lasy łęgowe, a kilkaset hektarów litych drzewostanów akacjowych, położonych w rejonie miejscowości Górzykowo i Nowy Świat, to jeden

z największych kompleksów tego gatunku w naszym kraju (www.sulechow.pl w dziale „Wizytówka Gminy”, podkategoria „Zabytki”).

Fot. 3. Mapa ukazująca położenie geograficzne Gminy Sulechów

(źródło: www.sulechow.pl)

Fot. 4. Herb Sulechowa

(źródło: www.bip.sulechow.pl)

Herb Sulechowa to biała tarcza herbowa, na której przedstawiono dwie czerwone wieże, pomiędzy nimi stoi rycerz w zbroi trzymający tarczę przedstawiającą herb Piastów śląskich.

Tab. 1. Wybrane dane statystyczne

Lp.	Wybrane dane statystyczne	2008	2009	2010
1.	Powierzchnia w ha	23666	23666	23666
2.	Liczba ludności	26434	26479	26470
3.	Liczba osób na 1 km ²	112	112	112
4.	Liczba kobiet na 100 mężczyzn	107	106	106
5.	Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	50	50	50
6.	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania	3	3	3
7.	Mieszkania oddane do użytkowania	85	176	53
8.	Liczba osób pracujących na 1000 osób	205	198	208
9.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	770	1252	1223
10.	Liczba osób na zakład opieki zdrowotnej	4406	3783	3781
11.	Liczba szkół podstawowych i gimnazjów	12	12	12

Źródło: Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Tab. 2. Statystyka stałych mieszkańców w Gminie Sulechów wg wieku i płci

Lp.	Wiek	31.12.2011		26.11.2012	
		K	M	K	M
1.	0-2	361	422	344	381
2.	3	145	149	147	165
3.	4-5	250	283	285	315
4.	6	115	109	101	119
5.	7	119	107	112	108
6.	8-12	557	609	556	588
7.	13-15	363	461	353	426
8.	16-17	322	317	285	323
9.	18	169	181	162	148

10.	19-20	395	385	361	346
11.	21-40	4123	4227	4120	4231
12.	41-60	3831	3572	3756	3557
13.	61-65	867	743	908	764
14.	66-70	398	321	460	369
15.	71-81	855	494	863	509
16.	>81	516	182	525	184
17.	Razem	13386	12562	13338	12533
18.	Razem K+M	25948		25871	

Legenda:

K- kobiety

M- mężczyźni

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Sulechowie

Rozdział III

Analiza problemów społecznych

1. Zakres świadczonej pomocy społecznej

Głównym realizatorem pomocy społecznej w Gminie Sulechów jest Ośrodek Pomocy Społecznej powołany na mocy uchwały nr XIV/57/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Sulechowie z dnia 27 lutego 1990 roku.

Ośrodek jest samodzielną jednostką budżetową, realizującą zadania własne gminy oraz zadania zlecone gminie, wynikające z ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o pomocy państwa w zakresie dożywiania,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych w zakresie prowadzenia postępowania egzekucyjnego,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do korzystania z funduszu alimentacyjnego,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy,
- ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,

- ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych.

W 2011 roku Ośrodek wydał 8527 decyzji administracyjnych wynikających z zadań nałożonych ww. ustawami.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, skuteczne wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Określając cele strategiczne dokonano analizy przyczyn przyznawania świadczeń pomocy społecznej oraz struktury wydatków budżetowych na przestrzeni lat 2008 – 2012. Katalog powodów udzielania pomocy nie jest ustawowo zamknięty. Poniżej przedstawiono tabele i wykresy obrazujące realizację zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie w latach 2008 – VI 2012.

Tab. 3. Powody przyznawania pomocy społecznej rodzinom przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie w latach 2008 – VI 2012

Powód trudnej sytuacji życiowej	2008	2009	2010	2011	VI 2012
	Ilość rodzin				
Ubóstwo	352	420	443	422	347
Sieroctwo	3	6	3	0	0
Bezdomność	18	17	21	22	23
Potrzeby ochrony macierzyństwa	28	27	49	41	24
Bezrobocie	346	341	431	384	344
Niepelnosprawność	354	492	418	345	334
Długotrwała choroba	292	273	263	279	284

Bezradność w sprawach opiek.	614	629	527	617	504
Alkoholizm	195	199	193	159	167
Narkomania	5	8	7	5	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	7	12	9	6
Kłeska żywiołowa	0	0	49	0	0
Ogólna liczba rodzin:	750	772	740	786	568

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

Aby zobrazować w całości wydatki budżetowe sporządzono tabele nr 4 i 5.

Tab. 4. Wydatki budżetowe OPS Sulechów według klasyfikacji budżetowej w latach 2008 – VI.2012 (w tys. zł)

Rozdział	Rok				
	2008	2009	2010	2011	VI 2012
Ośrodki wsparcia	230	214	218	298	326
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	8	9	9	9	8
Zasiłki i pomoc w naturze	844	502	524	538	391
Ośrodki pomocy społecznej	2446	2715	2855	2925	3131
Dodatki mieszkaniowe	872	832	846	876	821
Zasiłki stałe	344	331	341	347	290

Pozostała działalność	384	670	640	686	517
Domy Pomocy Społecznej	339	539	463	490	490
Usuwanie skutków powodzi	0	0	143	0	0
Rodziny zastępcze	0	0	0	0	79
Świadczenia rodzinne	6798	6830	7458	7386	7456
Projekt unijny	84	170	0	0	0
Składka zdrowotna	33	35	47	55	44
Suma wydatków	12382	12847	13544	13610	13553

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

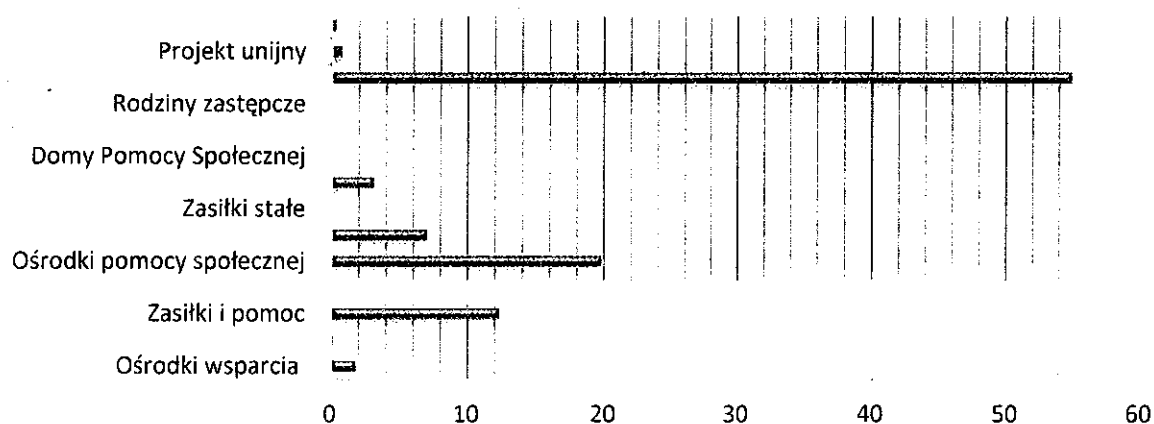
Tab. 5. Struktura wydatków budżetowych według klasyfikacji budżetowej latach 2008 – VI 2012 (w %)

Rozdział	Rok				
	2008	2009	2010	2011	VI 2012
Ośrodki wsparcia	1,8	1,7	1,6	2,2	2,4
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Zasiłki i pomoc w naturze	6,8	3,9	3,9	4,0	2,9
Ośrodki pomocy społecznej	19,8	21,1	21,1	21,5	23,1
Dodatki mieszkaniowe	7,0	6,4	6,2	6,4	6,1
Zasiłki stałe	2,8	2,6	2,5	2,5	2,1
Pozostała działalność	3,1	5,2	4,7	5,0	3,8

Domy Pomocy Społecznej	2,7	4,2	3,4	3,6	3,6
Usuwanie skutków powodzi	0	0	1,1	0	0
Rodziny zastępcze	0	0	0	0	0,6
Świadczenia rodzinne	54,9	53,2	55,1	54,3	55,0
Projekt unijny	0,7	1,3	0	0	0
Składka zdrowotna	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Suma wydatków	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

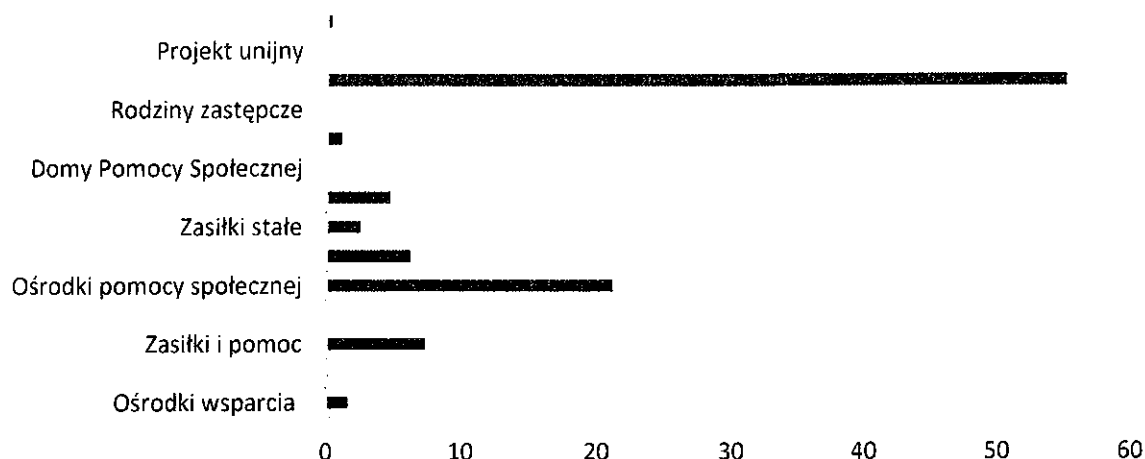
Wyk. 1. Struktura wydatków budżetowych według klasyfikacji budżetowej w roku 2008 (w %).

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

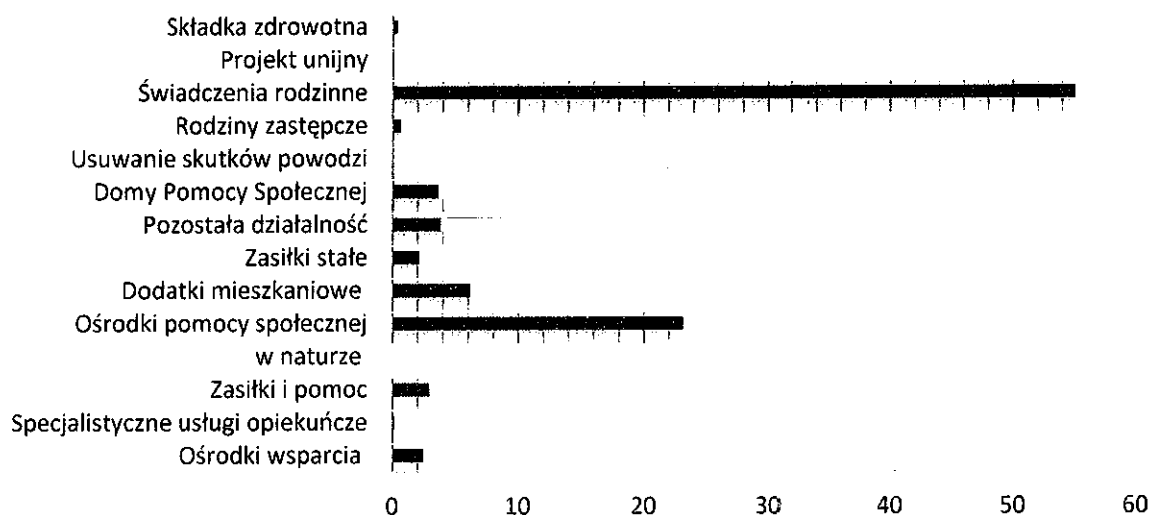
[Handwritten signature]

Wyk. 2. Struktura wydatków budżetowych według klasyfikacji budżetowej w roku 2010 (w %).

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

Wyk. 3. Struktura wydatków budżetowych według klasyfikacji budżetowej w roku VI.2012

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

Podstawę urzeczywistnienia koncepcji rozwiązań problemów mieszkańców gminy stanowi:

- rozwój zespołu odpowiednio przygotowanej kadry pracowników socjalnych,
- bieżące rozpoznawanie środowisk, które najczęściej rodzą zapotrzebowanie na pomoc,
- nawiązanie współpracy z lokalnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej.

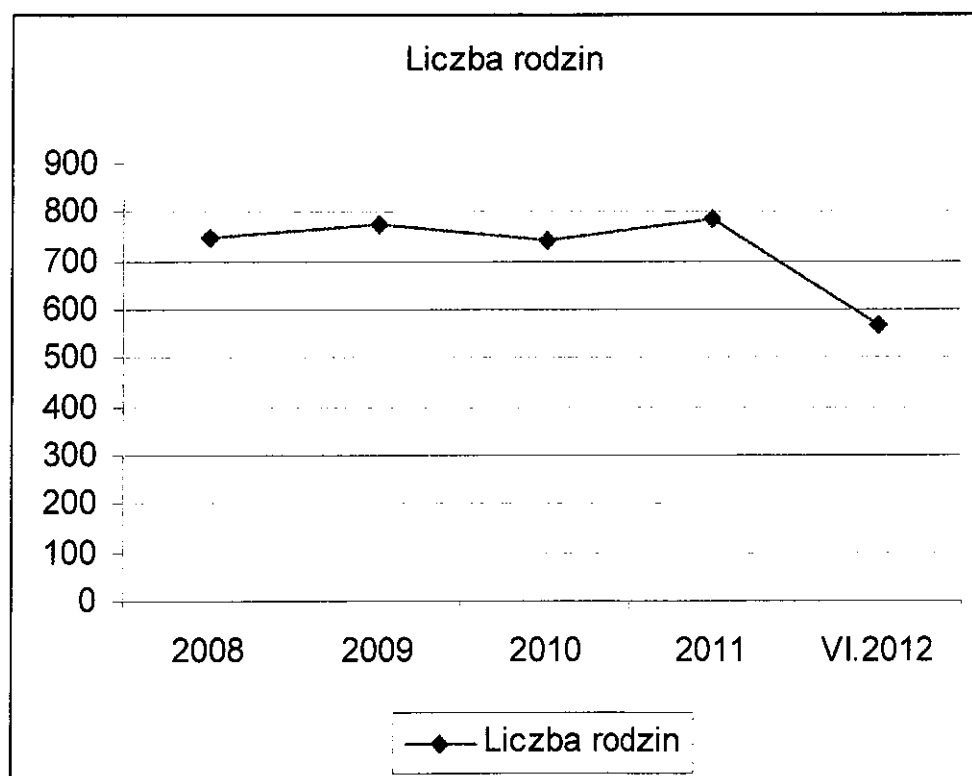
Z różnych form pomocy, w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj formę, liczbę oraz źródło finansowania, w latach 2008 – VI 2012 korzystała następująca liczba rodzin:

Tab. 6. Liczba rodzin oraz osób korzystających z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2008	750	2205
2009	772	2441
2010	740	1809
2011	786	2063
VI 2012	568	1529

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

Wyk. 4. Liczba rodzin korzystających z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

W latach 2010 – 2012 Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz z ustawy o dodatkach mieszkaniowych, a od 1 maja 2004

roku zadanie nałożone ustawą o świadczeniach rodzinnych. Ilość osób i rodzin korzystających z poszczególnych form pomocy przedstawia tabela nr 7.

Tab. 7. Świadczeniobiorcy w latach 2010 – 2012

Rok	Liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej		Liczba korzystających z dodatku mieszkaniowego		Liczba korzystających ze świadczeń rodzinnych		Fundusz Alimentacyjny	
	Rodzin	Osób w rodzinie	Rodzin	Osób w rodzinie	Rodzin	Osób w rodzinie	Rodzin	Osób uprawnionych
Stan na 31.12.2010	740	1809	442	1503	1908	4960	192	293
Stan na 31.12.2011	786	2063	437	1538	1866	4710	197	282
Stan na 30.06.2012	568	1529	432	1512	1747	4211	195	296

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

Problem, który ukazał się w trakcie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych, to wzrastająca w ostatnich latach liczba matek samotnie wychowujących dzieci, pozostających w stanie wolnym bądź rozwiedzionych. I chociaż możemy to zjawisko odczytać jako przejaw emancypacji kobiet, to ma ono również w problematyce społecznej wspólny mianownik, którym jest zwiększająca się liczba rodzin niepełnych. Ze zjawiskiem tym wiążą się ściśle braki w procesie wychowawczym, gdyż pozbawienie dzieci podczas procesu wychowania jednoczesnej obecności obojga rodziców skutkuje nierzadko problemami psychosocjalnymi. Rodziny te często wymagają pracy socjalnej realizowanej w różnych formach przez pracowników socjalnych ośrodka. W latach 2010 – 2012 opieką w formie pracy socjalnej objęto:

Tab. 8. Praca socjalna

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą w formie pracy socjalnej	Liczba osób w tych rodzinach
2010	1106	3097
2011	649	1739
VI 2012	715	1781

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

Tab. 9. Zestawienie kwot przeznaczonych na pomoc społeczną w latach 2011 – 2012 z podziałem na zadania zlecone i zadania własne oraz źródła finansowania

Lp.	Zadania	Ogółem wydatkowane kwoty		W tym ze środków			
		2011	2012	LUW		Gminy	
				2011	2012	2011	2012
1.	Zadania zlecone Pomoc społeczna	349.408,00	466.044,00	349.408,00	466.044,00	-	-
2.	Zadania własne Pomoc społeczna	4 998.322,00	5 168.363,00	1 282.503,00	1 303.221,00	3 715.819,00	3 865.142,00
3.	Dodatki mieszkaniowe	876.309,00	821.000,00	-	-	876.309,00	821.000,00
4.	Świadczenia rodzinne	7 385.367,00	7 456.000,00	7 385.637,00	7 456.000,00	-	-
Ogółem		13 609.406,00	13 911.407,00	9 017.548,00	9 225.265,00	4 592.128,00	4 686.142,00

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

2. Potrzeby mieszkaniowe

Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Obowiązek zapewnienia lokali socjalnych i lokali zamiennych, a także zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach, gmina realizuje m.in. z wykorzystaniem zasobu komunalnego.

Ze względów społecznych obowiązek ten winien być w pierwszej kolejności spełniony wobec osób o bardzo niskim statusie socjalnym. „Posiadanie dachu nad głową” jest dla każdego gospodarstwa domowego jednym z podstawowych, a przy tym obiektywnie koniecznym do podjęcia, wyzwań konsumpcyjnych. Mieszkanie zapewnia bezpieczeństwo i jest jednym z warunków umożliwiających usamodzielnienie się, realizację zamierzeń związanych z założeniem rodziny, jej rozwojem, realizacją osobistych planów zawodowych, czy wręcz niejednokrotnie znalezieniem pracy w miejscu, w którym jest ona dostępna.

Gmina zapewnia lokale socjalne, lokale zamienne oraz zaspakaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach, na zasadach i w wypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy. W uchwale Nr X/84/03 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 9 września 2003 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Sulechów (z późn. zm.), został ustalony katalog osób

najbardziej potrzebujących, które po spełnieniu określonych kryteriów mogą liczyć na pomoc poprzez wynajem lokalu komunalnego.

Istniejące w Gminie Sulechów zasoby mieszkalne nie zaspokajają potrzeb jego mieszkańców. Przewidywane potrzeby na zabezpieczenie mieszkań dla rodzin i osób nieposiadających tytułu prawnego do odrębnego lokalu w latach 2013-2017 będą kształtowały się w granicach 1107 lokali.

Rocznie składanych jest statystycznie 185 wniosków o przyznanie lokalu z mieszkaniowego zasobu Gminy, które najczęściej motywowane są:

- brakiem samodzielnego mieszkania,
- nadmiernym zagęszczeniem w dotychczasowych lokalach
- konfliktami rodzinnymi
- bezdomnością

Poniżej przedstawione są przewidywane zapotrzebowania na lokale ze względu na uzasadnienia.

Tab. 10. Zapotrzebowania na lokale ze względu na brak samodzielnego mieszkania.

Brak samodzielnego mieszkania					
Rok:	2013	2014	2015	2016	2017
Przewidywana ilość lokali mieszkalnych	25	30	35	40	44
Przewidywana ilość lokali socjalnych	36	38	43	48	55

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie

Tab. 11. Zapotrzebowania na lokale ze względu na nadmierne zagęszczenie w dotychczasowych lokalach

Nadmierne zagęszczenie w dotychczasowych lokalach					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Przewidywana ilość lokali mieszkalnych	5	8	11	14	18
Przewidywana ilość lokali socjalnych	10	15	16	21	25

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie.

Tab. 12. Zapotrzebowania na lokale ze względu na konflikty rodzinne

Konflikty rodzinne					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Przewidywana ilość lokali mieszkalnych	17	20	24	28	30
Przewidywana ilość lokali socjalnych	40	45	48	53	55

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie.

Tab. 13. Zapotrzebowania na lokale ze względu na bezdomność

Bezdomność					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Przewidywana ilość lokali mieszkalnych	0	1	1	2	2
Przewidywana ilość lokali socjalnych	4	5	6	5	6

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie.

W ciągu roku miasto jest w stanie zrealizować 11 wniosków.

W grupie najbardziej potrzebujących znajdują się osoby oczekujące na lokale socjalne z tytułu orzeczonych przez sąd eksmisji.

Na lokale socjalne w wyniku realizacji wyroków sądowych orzekających eksmisję przewiduje się, iż oczekiwać będą 178 osoby/rodziny.

Najczęstsze powody spraw sądowych o eksmisję przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 14. Liczba wyroków sądowych ze względu na zaległości w opłatach czynszowych

Zaległości w opłatach czynszowych					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Przewidywana liczba wyroków sądowych	23	25	30	32	35

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie.

Tab. 15. Liczba wyroków sądowych ze względu na dewastację zajmowanego lokalu

Dewastacja zajmowanego lokalu					
Rok:	2013	2014	2015	2016	2017
Przewidywana liczba wyroków sądowych	1	1	3	3	4

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie.

Tab. 16. Liczba wyroków sądowych ze względu na przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Przewidywana liczba wyroków sądowych	3	3	5	5	6

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie.

Ponadto gmina zobowiązana jest również do zabezpieczenia odpowiednich lokali mieszkalnych przeznaczonych na potrzeby osób/rodzin wykwaterowywanych z budynków lub lokali mieszkalnych przeznaczonych do remontu lub rozbiórki z uwagi na ich zły stan techniczny, oczekujących na lokal w ramach zamiany z urzędu w wypadkach przewidzianych w uchwale Nr X/84/03 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 9 września 2003 roku (z późn. zm.) oraz wychowankom domów dziecka, po uzyskaniu przez nich pełnoletniości, którzy przed umieszczeniem w placówce zamieszkiwali na terenie Gminy Sulechów:

Tab. 17. Szacunkowe zapotrzebowanie na lokale mieszkalne

Szacunkowe zapotrzebowanie na lokale mieszkalne					
Rok:	2013	2014	2015	2016	2017
Oczekujący na lokal zamienny z uwagi na zły stan techniczny lokalu	6	7	6	9	9
Oczekujący na inny lokal w ramach zamiany z gminą	16	26	29	30	36
Wychowankowie domów dziecka	4	6	6	8	8

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie.

3. Alkoholizm, narkomania i przemoc

Problem alkoholizmu, narkomanii i przemocy w Polsce

Alkoholizm jest obok narkomanii i przemocy jednym z najbardziej patologicznych zjawisk nękających nasze społeczeństwo od wielu lat. W ostatnim czasie odnotowano tendencję wzrostową w przypadku ryzykownego i szkodliwego picia zarówno u mężczyzn i u kobiet. Osoby reprezentujące ten model picia w Polsce nie budzą szczególnego zainteresowania wśród otoczenia. Ciągłe jeszcze taki sposób spożywania alkoholu jest lekceważony i ludzie nie zdają sobie sprawy jakie może mieć konsekwencje zdrowotne, społeczne i psychologiczne. Największe poruszenia budzi dopiero fakt, iż dana osoba jest uzależniona. Dla takich osób buduje się strategie pomocy. Jednak w przypadku uzależnionych są one najtrudniejsze, najdroższe i najmniej skuteczne w realizacji. Wystarczyłoby tylko zająć się problemem i walczyć z nim poczynając od tych, którzy piją szkodliwie i ryzykownie, przez co można by zapobiegać kumulacji szkód i powstaniu uzależnienia (Fudała, 2009, s. 5,7).

W Polsce od wielu lat obserwuje się znaczny wzrost spożycia 100 % alkoholu w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku 1998 było to 7,02 l alkoholu, a już w roku 2007 9,21 l. Populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie jest czterokrotnie większa od populacji osób uzależnionych i wynosi 4 mln. Wg Światowej Organizacji Zdrowia alkohol obok nadciśnienia tętniczego i palenia papierosów jest jednym z najgroźniejszych czynników dla zdrowia populacji. Poza tym alkohol jest bezpośrednią lub pośrednią przyczyną 60 rodzajów schorzeń. Oprócz problemów alkoholowych wzrasta również stopień zainteresowania nimi przez przedstawicieli wielu różnych dziedzin naukowych. Tworzone są wieloletnie programy oddziaływań dotyczące rozwiązywania problemów alkoholowych i profilaktyki alkoholowej. Wg badań przeprowadzonych dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez Pracownię Badań Społecznych, 16 % dorosłych Polaków pijących alkohol zalicza się do grupy ryzyka. Jak wiadomo są to osoby pijące alkohol w sposób nadmierny jednorazowo w krótkim czasie, rocznie powyżej 10 litrów alkoholu w odniesieniu do mężczyzn i 7,5 litra alkoholu w przypadku kobiet. Wg danych statystycznych PARPA w roku 2009 w Polsce spośród 38,6 mln mieszkańców było:

- ✓ 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu,
- ✓ 1,5 mln osób żyjących w otoczeniu alkoholika,
- ✓ 1,5 mln dzieci wychowujących się w rodzinie alkoholika,

- ✓ 2 mln osób, dorosłych i dzieci będących ofiarami przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym (<http://www.parpa.pl>).

Jeśli chodzi o zjawisko narkomanii pojawiło się ono w Polsce na przełomie XIX i XX wieku. Wtedy dotyczyło ono przede wszystkim ludzi, którzy mieli dostęp do narkotyków, czyli farmaceutów, lekarzy, pielęgniarek, artystów. Już w latach 30. XX wieku osoby uzależnione od narkotyków były leczone. Dziś to jedno z najbardziej patologicznych zjawisk dotyczy coraz szerszej społeczności, już nie tylko dorośli, ale młodzież i coraz młodsze dzieci doświadczają kontaktu ze środkami psychoaktywnymi. 29 lipca 2005 roku wcielono w życie ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii. Z naukowego punktu widzenia narkomania to choroba podobnie jak alkoholizm, jednak społeczeństwo nadal reaguje na to zjawisko różnie.

Jeśli chodzi o zjawisko przemocy, badania opinii publicznej przeprowadzone w Polsce przez CBOS w roku 2005 ukazują, że 27 procent badanych pozostających w związkach pada ofiarami przemocy, 10 procent ujawnia, iż są poniżani i wyszydzani, a 7 procent, że ich partner ogranicza ich kontakty z otoczeniem. 12 procent badanych przyznało, że przynajmniej raz zostało uderzonych, a 11 procent przyznało, że przynajmniej raz uderzyło swojego partnera. Wg badanych główną przyczyną przemocy w rodzinie w Polsce jest fakt nadużywania alkoholu. Z danych policyjnych i sądowych wynika, iż w 2006 roku w Polsce policjanci przeprowadzili 96 tysięcy interwencji domowych w sytuacji przemocy w rodzinie, które wiązały się z uruchomieniem procedury „Niebieskiej Karty”. Zanotowano 158 tysięcy ofiar przemocy domowej, z czego ponad 56 tysięcy to dzieci, a 96 tysięcy to sprawcy. Ponad 80 % sprawców przemocy dokonało czynu pod wpływem alkoholu. W roku 2005 Sądy wydały ponad 16 tysięcy prawomocnych wyroków w sprawach o znęcanie nad rodziną. Analizując i śledząc najnowsze dane można stwierdzić, iż problem przemocy w rodzinie wzrasta, należy tu jednak wziąć pod uwagę fakt, że z roku na rok coraz częściej akty przemocy są ujawniane. Jest to zapewne spowodowane większą świadomością i wrażliwością ofiar przemocy co do przysługujących im praw (Michalska, Jaszczak- Kuźmińska 2009, s. 7).

Problem alkoholizmu, narkomanii i przemocy w Gminie Sulechów

Wg danych gromadzonych przez Biuro Pełnomocnika Burmistrza ds. Uzależnień w roku 2011 do działającego przy nim Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego zgłosiły się 793 osoby z problemem alkoholowym (mowa tu o osobach dorosłych). Można zauważyć tu wzrost w porównaniu z rokiem 2010, gdy osób takich zgłosiło się 688. Ponadto udzielono

konsultacji 498 osobom współuzależnionym i tu zauważamy znaczny wzrost, gdyż w roku 2010 z takiej pomocy skorzystało aż o 63 osoby mniej.

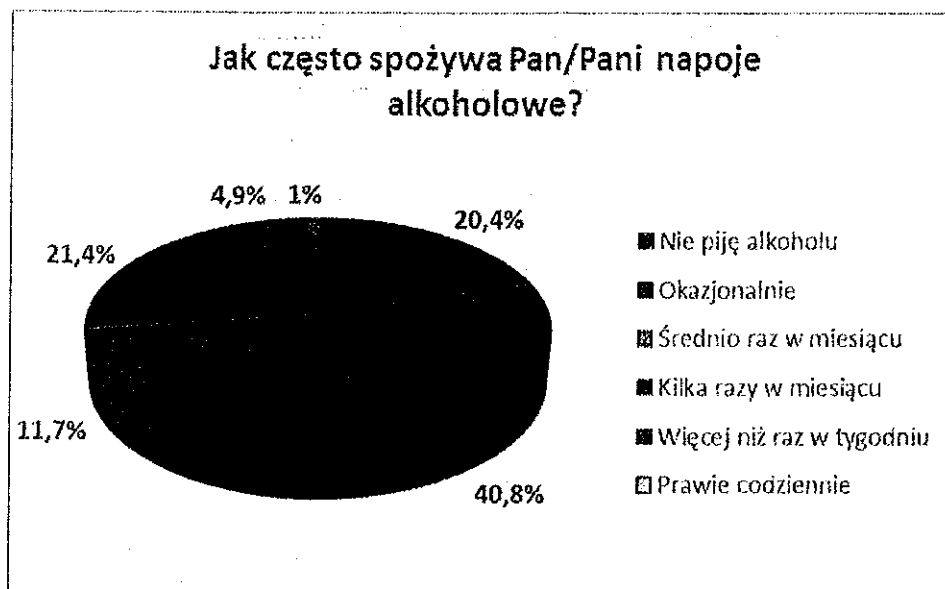
Z porad instruktora terapii uzależnień od narkotyków w roku 2011 skorzystało 171 osób, czyli jedynie o 3 osoby więcej niż w roku 2010.

Psycholog-specjalista zajmujący się ofiarami i sprawcami przemocy w roku 2011 udzielił pomocy psychologicznej prawie 800 osobom. Były to przede wszystkim dzieci w wieku od 9 do 12 lat oraz młodzież w wieku od 14 do 20 lat. Kolejną grupę stanowiły osoby dorosłe w wieku od 35 do 50 lat. Większość przyjętych osób to kobiety- ofiary przemocy, natomiast wśród dzieci do 12 roku życia chłopcy, jeśli chodzi o młodzież brak jest wyraźnej przewagi. Powody z jakich pacjenci zgłaszali się po pomoc to przede wszystkim:

- ✓ doświadczanie przemocy seksualnej (dzieci),
- ✓ przemoc psychiczna i fizyczna ze strony członków rodziny (dzieci i młodzież),
- ✓ próby samobójcze (dzieci i młodzież),
- ✓ poważne zaniedbania ze strony rodziców (dzieci i młodzież),
- ✓ samookaleczanie zagrażające życiu (dziewczynki od 11 do 14 roku życia)
- ✓ głęboka depresja (dzieci i młodzież),
- ✓ maltretowanie przez małżonka lub rodziców (dorośle kobiety),
- ✓ zagrożenie utratą życia (dorośle kobiety).

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Sulechów w roku 2012, stwierdzono, że 40,8% badanych kobiet oraz 33,3% badanych mężczyzn pije alkohol okazjonalnie (od czasu do czasu), 34,7% badanych kobiet oraz 7,1% badanych mężczyzn nie pije alkoholu w ogóle. Ponadto 8,2% badanych kobiet oraz 19% badanych mężczyzn pije alkohol średnio raz w miesiącu, 14,3% badanych kobiet oraz 33,3% badanych mężczyzn – kilka razy w miesiącu, 7,1% badanych mężczyzn spożywa napoje alkoholowe więcej niż raz w tygodniu, a 2% badanych kobiet pije alkohol prawie codziennie. Poniższy wykres przedstawia zbiorcze wyniki.

Wyk. 4. Częstotliwość spożywania napojów alkoholowych.

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych- Sulechów 2012

Największym zainteresowaniem wśród badanych mieszkańców Gminy Sulechów cieszy się piwo. 59,2% badanych deklaruje, że spożyło piwo przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 24,3% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. Nieco mniejszą popularnością wśród badanych mieszkańców Gminy Sulechów cieszą się napoje wysokoprocentowe. 58,2% badanych deklaruje, że spożyło przynajmniej raz napoje wysokoprocentowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 15,5% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. Na kolejnym miejscu znajduje się wino, które 56,3% badanych spożyło przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 11,7% badanych spożywało wino 10 lub więcej razy.

Jeśli chodzi o preferencje płci, kobiety najczęściej sięgają po wino oraz piwo – 45% respondentek spożyło wino przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 44,8% respondentek spożyło piwo przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Nieco mniejszym zainteresowaniem cieszą się napoje wysokoprocentowe. 42,8% respondentek deklaruje spożycie napojów wysokoprocentowych przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Mężczyźni najbardziej preferują piwo – 71,4% badanych deklaruje picie piwa przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy oraz napoje wysokoprocentowe, 66,8% mężczyzn spożyło je przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Wino cieszy się nieco mniejszym

zainteresowaniem wśród mężczyzn. 64,3% respondentów deklaruje spożycie wina przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Poniższa tabela zawiera rozkład odpowiedzi na pytanie o częstotliwość spożywania konkretnych napojów alkoholowych w ciągu ostatnich 12 miesięcy od badania.

Tab. 18. Rodzaje alkoholu spożywanego przez dorosłych mieszkańców Gminy Sulechów w ciągu ostatnich 12 miesięcy od badania

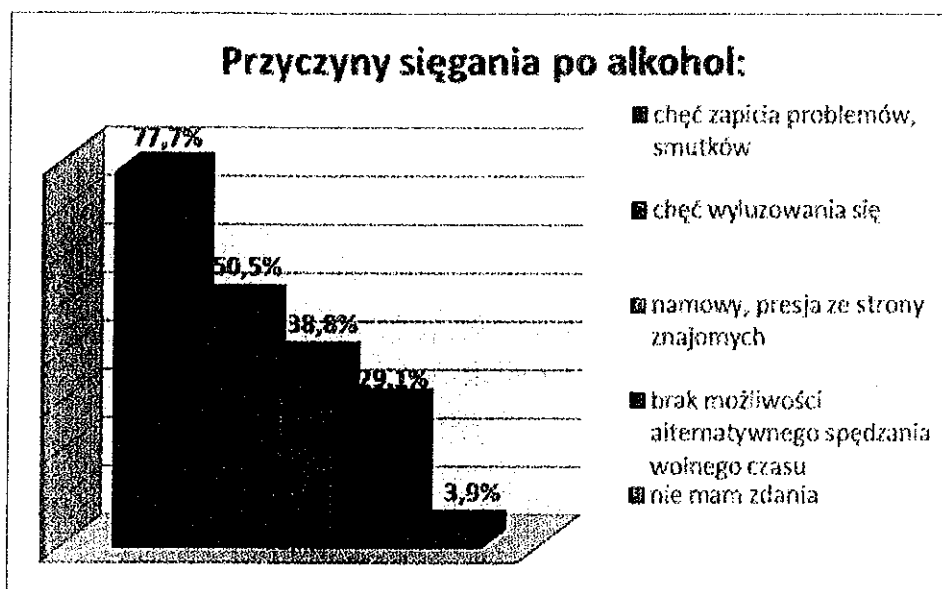
Częstotliwość	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
	PIWO		
Nigdy	40,8%	55,2%	28,6%
1-2 razy	12,6%	10,2%	11,9%
3-5 razy	9,7%	10,2%	11,9%
6-9 razy	12,6%	12,2%	9,5%
10-19 razy	12,6%	8,2%	19%
20-39 razy	4,9%	2%	4,8%
40 i więcej razy	6,8%	2%	14,3%
	WINO		
Nigdy	43,7%	55%	35,7%
1-2 razy	15,5%	8,2%	14,3%
3-5 razy	13,6%	14,3%	14,3%
6-9 razy	15,5%	14,3%	16,7%
10-19 razy	11,7%	8,2%	19%
20-39 razy	-	-	-
40 i więcej razy	-	-	-
	NAPOJE WYSOKOPROCENTOWE (DRINKI, WÓDKA, WHISKY)		
Nigdy	41,8%	57,2%	33,2%
1-2 razy	22,3%	16,3%	23,8%
3-5 razy	12,6%	6,1%	16,7%
6-9 razy	7,8%	8,2%	4,8%
10-19 razy	8,7%	8,2%	11,9%
20-39 razy	2,9%	2%	4,8%
40 i więcej razy	3,9%	2%	4,8%

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych- Sulechów 2012

Pytając o motywy sięgania po alkohol, ujawnił się przede wszystkim jego społeczny oraz psychologiczny wymiar. W odpowiedziach respondentów dominowały trzy powody: chęć „zapicia” problemów i smutków (77,7% badanych), chęć wyluzowania się (50,5% badanych) oraz namowy, presja ze strony znajomych (38,8% badanych). Kolejnym powodem był brak możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego (29,1% badanych). 3,9% badanych nie miało zdania.

Wyk. 5. Przyczyny sięgania po alkohol

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych- Sulechów 2012

Odwołując się do problemu narkomanii w Gminie Sulechów, odpowiedzi respondentów porównano z wynikami sondażu przeprowadzonego przez CBOP (Centrum Badania Opinii Publicznej) w 2011r., gdzie spytano ich, czy kiedykolwiek spróbowali narkotyków. Podobnie, jak w przypadku Gminy Sulechów, niewielki odsetek badanych odpowiedział „tak” –7% (w stosunku do 8,7% naszych respondentów). Aż 93% populacji w 2011 roku. nie próbowało narkotyków. Warto również zwrócić uwagę, że narkotyki używali głównie mężczyźni (10%) i tylko 4% respondentek.

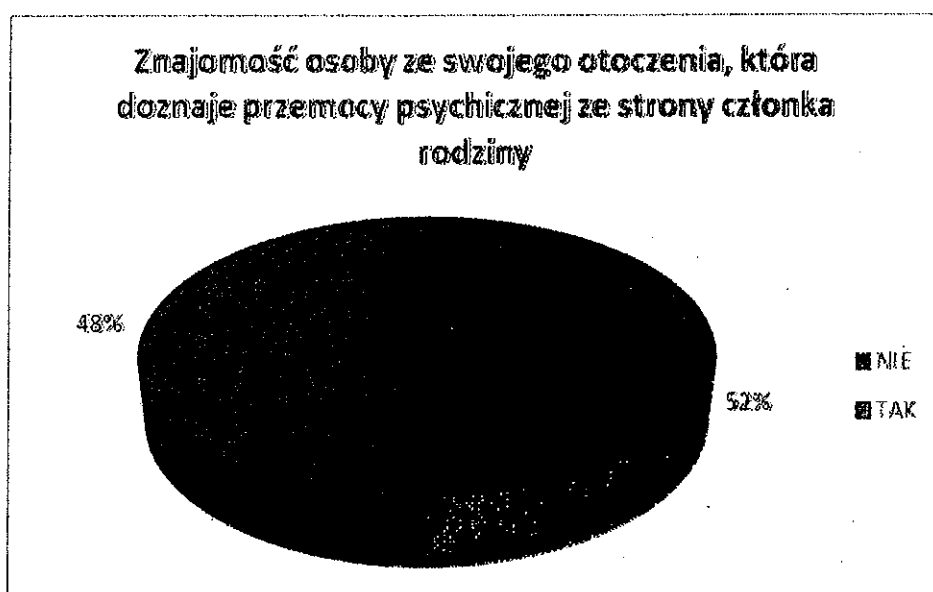
Wyk. 6. Kontakt z narkotykami

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych- Sulechów 2012

Skala zjawiska przemocy zdaje się być poważna, jeśli weźmie się pod uwagę, że istnieją osoby, które doświadczają przemocy, natomiast nikt o tym nie wie. Przemoc w rodzinie jest poważnym problemem społecznym, jak widać obecnym również w Gminie Sulechów.

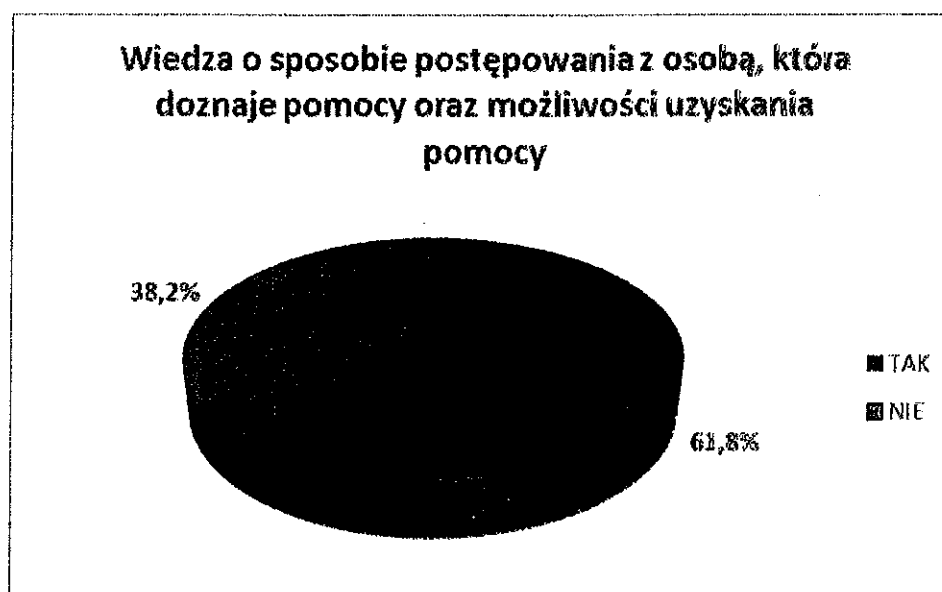
Wyk. 7. Osoby doznające przemocy psychicznej

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych- Sulechów 2012

W związku z powyższym zbadano, czy respondenci wiedzą, gdzie należy się zgłosić, do kogo udać, jeśli mają wiadomość o osobie, która jest ofiarą przemocy. Ponad połowa badanych – 61,8%, posiada taką wiedzę, pozostałe 38,2% należałoby poddać edukacji w tej kwestii. Istnieją nieznaczne wahania co do płci; mężczyźni nieco rzadziej (60%) niż kobiety (63,3%) deklarują, że posiadają taką wiedzę.

Wyk. 8. Postępowanie z osobą doznającą przemocy

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych- Sulechów 2012

Rysuje się obraz społeczności dobrze poinformowanej. Warto ponadto dodać, iż do sprawnego funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego nie wystarczy sama wiedza, lecz również działanie. Deklaracja o znajomości osób i instytucji nie jest równoznaczna z podjęciem działania na rzecz ofiary przemocy.

4. Bezrobocie

Bezrobocie w ujęciu podmiotowym rozpatrywane jest od strony osób dotkniętych tą klęską i oznacza stan bezczynności zawodowej osób zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość do jej podjęcia, dla których podstawą egzystencji są dochody z pracy. To określenie zawiera odniesienie do społecznych aspektów bezrobocia i wskazuje, że jest ono również kwestią społeczną.

Skutki ekonomiczne i społeczne bezrobocia (zwłaszcza długotrwałego) to:

- pogorszenie sytuacji materialnej aż do ubóstwa włącznie,
- pogorszenie stanu zdrowia,
- pogorszenie relacji między członkami rodziny aż do rozkładu rodziny włącznie (upadek autorytetu, zakłócenie socjalizacji ról, itp.),
- obniżenie poziomu umiejętności funkcjonowania w zorganizowanych formach życia społeczno-gospodarczego (brak wiary we własne siły, obniżenie samooceny, zanik gotowości i chęci do pracy),
- wzrost zachowań patologicznych (przestępczość, agresja, alkoholizm).

W następstwie przemian ekonomicznych zasadniczym problemem w gminie stało się bezrobocie. Nowe zakłady pracy, dające miejsca pracy powstają sporadycznie. Skutki społeczne spowodowane głównie brakiem miejsc pracy są dla wielu rodzin dramatyczne. Tabela nr 19 przedstawia dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Gminie Sulechów w latach 1997 – 2012.

Tab. 19. Bezrobocie w Gminie Sulechów z podziałem na lata

Bezrobotni zarejestrowani na dzień	Liczba bezrobotnych
31 XII 1997	1459
31 XII 2000	2318
31 XII 2003	2976
31 XII 2006	1582
31 XII 2009	1255
30 IX 2012	1359

Źródło: wup.zgora.pl

Liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zielonej Górze Filia w Sulechowie od stycznia do września 2012 roku przedstawia tabela nr 20.

W kolejnych tabelach przedstawione są poszczególne kategorie osób pozostających bez pracy.

Tab. 20. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Urzędzie Pracy w Sulechowie od stycznia do września 2012 roku

Wyszczególnienie	Styczeń 2012 r.	Luty 2012 r.	Marzec 2012 r.	Kwiecień 2012 r.	Maj 2012 r.	Czerwiec 2012 r.	Lipiec 2012 r.	Sierpień 2012 r.	Wrzesień 2012 r.
Gmina Sulechów	503	501	500	501	486	486	483	496	496
Miasto Sulechów	1017	1007	963	955	944	905	896	855	863

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy Zielona Góra

Tab. 21 . Bezrobotni do 25 roku życia

Wyszczególnienie	Styczeń 2012 r.	Luty 2012 r.	Marzec 2012 r.	Kwiecień 2012 r.	Maj 2012 r.	Czerwiec 2012 r.	Lipiec 2012 r.	Sierpień 2012 r.	Wrzesień 2012 r.
Gmina Sulechów	113	113	114	112	103	99	97	100	110
Miasto Sulechów	209	190	173	164	173	149	151	144	159

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy Zielona Góra

Tab. 22. Bezrobotni po 50 roku życia

Wyszczególnienie	Styczeń 2012 r.	Luty 2012 r.	Marzec 2012 r.	Kwiecień 2012 r.	Maj 2012 r.	Czerwiec 2012 r.	Lipiec 2012 r.	Sierpień 2012 r.	Wrzesień 2012 r.
Gmina Sulechów	103	105	102	104	99	101	107	108	98
Miasto Sulechów	227	237	229	240	242	246	256	244	243

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy Zielona Góra

Tab. 23. Długotrwale bezrobotni

Wyszczególnienie	Styczeń 2012 r.	Luty 2012 r.	Marzec 2012 r.	Kwiecień 2012 r.	Maj 2012 r.	Czerwiec 2012 r.	Lipiec 2012 r.	Sierpień 2012 r.	Wrzesień 2012 r.
Gmina Sulechów	203	220	212	208	211	213	222	220	219
Miasto Sulechów	358	358	361	346	342	350	337	335	342

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy Zielona Góra

Tab. 24. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Wyszczególnienie	Styczeń 2012 r.	Luty 2012 r.	Marzec 2012 r.	Kwiecień 2012 r.	Maj 2012 r.	Czerwiec 2012 r.	Lipiec 2012 r.	Sierpień 2012 r.	Wrzesień 2012 r.
Gmina Sulechów	132	128	134	140	136	132	132	144	157
Miasto Sulechów	226	234	238	245	241	224	218	208	217

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy Zielona Góra

Na podstawie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych przeprowadzonej wśród 103 mieszkańców Gminy Sulechów, aż 52,5% badanych mieszkańców uważa, że brak pracy stanowi bardzo poważny problem. Zaś ponad jedna trzecia ankietowanych określa go jako poważny problem społeczny.

Tab. 25. Ocena ważności problemów społecznych w Gminie Sulechów

Problemy społeczne	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	52,5%	34,3%	11,1%	2%	-
Zubożenie społeczeństwa	29,7%	33%	33%	2,2%	2,2%
Alkoholizm	22,2%	44,4%	28,9%	3,3%	1,1%
Kryzys norm moralnych	14,6%	22,5%	46,1%	14,6%	2,2%
Wzrost przestępczości	11,6%	22,1%	44,2%	20,9%	1,2%
Problemy mieszkaniowe	11,2%	34,8%	41,6%	9%	3,4%
Zanieczyszczenie środowiska	10,6%	34,1%	40%	14,1%	1,2%
Narkomania	10,5%	32,6%	31,4%	23,3%	2,3%
Kryzys rodzinny	9,3%	22,1%	55,8%	10,5%	2,3%
HIV/AIDS	3,9%	1,3%	26%	51,9%	16,9%

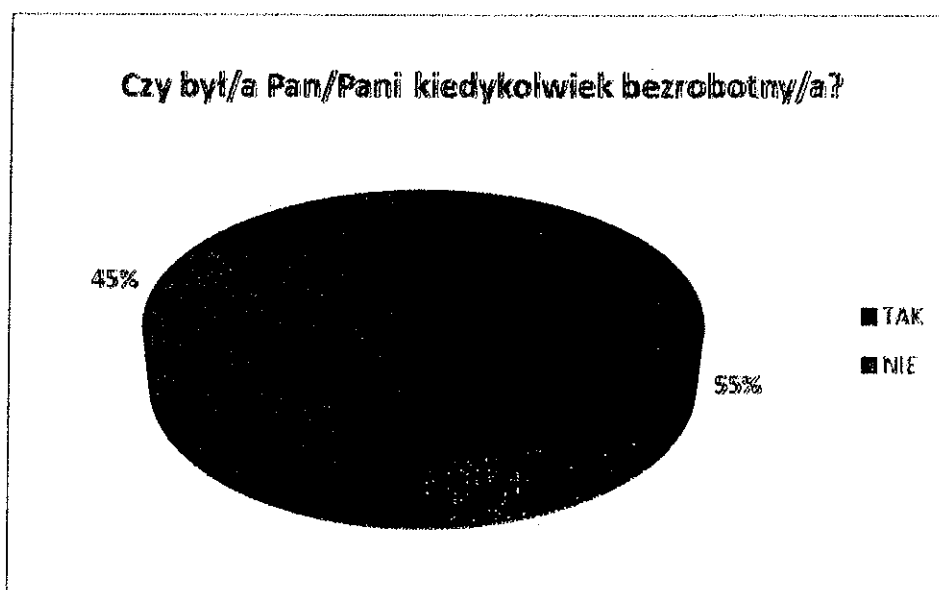
Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Sulechów - 2012

Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku bezrobotnych długoterminowych, powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Budzi obawy o własny los i możliwości przetrwania całej rodziny, a także odbija się negatywnie na samopoczuciu i stanie zdrowia bezrobotnego.

Dorostym mieszkańcom Gminy Sulechów zadano pytanie, czy kiedykolwiek byli bezrobotni. Twierdząco odpowiedziało 55% badanych. Kobiety doświadczały częściej braku pracy niż mężczyźni. Bezrobocie doświadczyło 63,3% respondentek oraz 53,7% respondentów. Odsetek badanych mieszkańców Gminy Sulechów, którzy pozostawali w przeszłości bez pracy lub obecnie doświadczają bezrobocia, jest wyższy od wyników badań ogólnopolskich. Badanie CBOS z 2011 roku na temat bezrobocia pokazało, że 41% respondentów doświadczyło w przeszłości lub obecnie doświadcza bezrobocia.

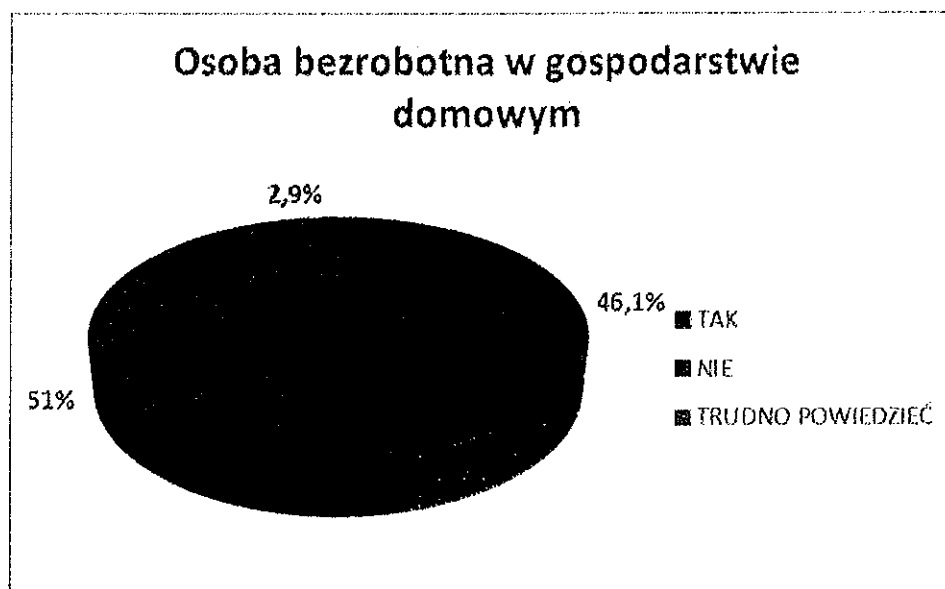
Wyk. 9. Bezrobocie w opinii mieszkańców Gminy Sulechów

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Sulechów - 2012

Nieco niższy odsetek badanych (46,1%) deklaruje, że w ich gospodarstwie domowym znajduje się osoba bezrobotna.

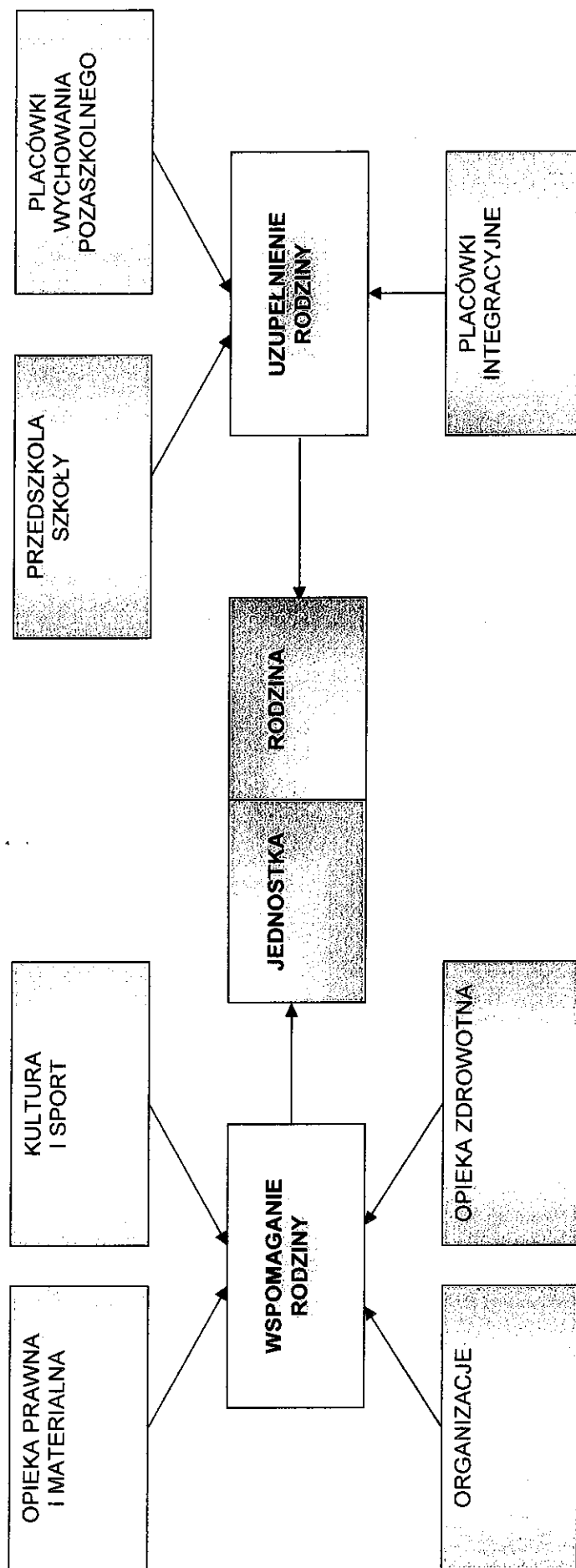
Wyk. 10. Odsetek bezrobotnych w gospodarstwie domowym

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Sulechów - 2012

Rozdział IV

Zasoby służące rozwiązywaniu problemów społecznych

Przedstawiony schemat wskazuje, iż na system pomocy w gminie osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka składają się skoordynowane działania prowadzone przez pomoc społeczną, służbę zdrowia, oświatę oraz organizacje pozarządowe.

1. Uzupełnienie rodziny

Przedszkola, szkoły:

- Dom Dziennego Pobytu dla dzieci do lat 3 prowadzony przez OPS,
- Przedszkola nr 5, 6, 7 w Sulechowie oraz placówki niepubliczne: Niepubliczny Punkt Przedszkolny „GUCIO”, Niepubliczne Przedszkole „DOBRA WRÓŻKA”,
- Szkoły podstawowe nr 1, nr 3 w Sulechowie oraz w Cigacicach, Brodach, Bukowie, Kalsku, Kijach wraz z działającymi przy nich oddziałami przedszkolnymi,
- Gimnazja nr 2, nr 3 w Sulechowie oraz Gimnazjum w Pomorsku,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Sulechowie i w Górzycowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sulechowie,
- Liceum Ogólnokształcące w Sulechowie,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie.

Placówki wychowania pozaszkolnego:

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Sulechowie,
- świetlice środowiskowe w Brodach, Kijach, Cigacicach, Klepsku, Pomorsku, Mozowie,
- świetlica socjoterapeutyczna Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie,
- świetlica Caritas przy parafii pw. Podwyższenia Krzyża oraz przy parafii pw. świętego Stanisława Kostki.

Placówki integracyjne:

- Dom Dziennego Pobytu Emerytów i Rencistów prowadzony przez OPS,
- Stowarzyszenie „Wiara i Światło” przy parafii pw. świętego Stanisława Kostki.

2. Wspomaganie rodziny

Opieka prawna i materialna:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Punkt Konsultacyjny przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień,
- Powiatowy Urząd Pracy Filia w Sulechowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze,
- Komisariat Policji w Sulechowie,
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze.

Opieka zdrowotna:

- SP ZOZ Sulechów,
- NZOZ „JUVO”,
- NZOZ w Sulechowie,
- NZOZ Centrum Medyczne DORMED

Kultura i sport:

- Sulechowski Dom Kultury,
- Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sulechowie.

Organizacje i Stowarzyszenia Samopomocowe:

- parafialne zespoły „Caritas”,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Sulechowskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów i Klub „Al.-Anon”,
- Związki: Emerytów i Rencistów, Inwalidów, Sybiraków, Kombatantów,
- Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Babimojsko-Sulechowski ZHP w Sulechowie.

ROZDZIAŁ V

Pozycja strategiczna, cele strategiczne i ich realizacja

Analiza SWOT

Podstawą do określenia celów strategicznych była analiza SWOT (analiza mocnych, słabych stron oraz szans i zagrożeń w uwarunkowaniach ekonomicznych, społecznych, politycznych i technologicznych).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości Gminy Sulechów w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii. Słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych. Szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

Cele strategiczne rozwiązywania problemów społecznych

Podstawowym założeniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2013-2017 jest doskonalenie systemu pomocy społecznej, gdyż odpowiedni system niesienia pomocy jest warunkiem prawidłowego i harmonijnego rozwoju, funkcjonowania oraz samorealizacji jednostki na płaszczyźnie osobistej, zawodowej, a także społecznej. Do realizacji powyższego założenia niezbędne jest zaangażowanie instytucji oraz mieszkańców. Na jednostkę borykającą się z problemami należy oddziaływać w taki sposób, aby wypracować u niej chęć wprowadzenia pozytywnych zmian i umiejętność radzenia sobie z problemami zanim niezbędna będzie ingerencja instytucji. Natomiast jednostki funkcjonujące w sposób prawidłowy należy uświadamiać jak ważna jest szybka reakcja na pojawiające się w otoczeniu problemy.

Zespół do spraw opracowania strategii zdefiniował na podstawie diagnozy cele strategiczne i operacyjne oraz wskazał sposoby realizacji, służące przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Cele strategiczne określono dla czterech obszarów:

1. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna
2. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii
3. Oświata
4. Budownictwo mieszkaniowe.

Uwzględniając wyniki analizy SWOT, analizy zasobów i potencjałów, wypracowano następujące cele strategiczne:

dla obszaru „Pomoc społeczna i polityka prorodzinna”

Profesjonalna i kompleksowa pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych

dla obszaru „Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii”

Przeciwdziałanie i usuwanie skutków nadużywania alkoholu i narkotyków

dla obszaru „Oświata”

Wykształcone i aktywne społeczeństwo

dla obszaru „Budownictwo mieszkaniowe”

Właściwa gospodarka mieszkaniowa, zapewniająca mieszkańcom gminy
bezpieczne zamieszkiwanie

Osiąganie tych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów operacyjnych w poszczególnych latach.

POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA

PROFESJONALNA I KOMPLEKSOWA POMOC W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Tab. 26. ANALIZA SWOT

POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA	
MOCNE STRONY	SLABE STRONY
- kwalifikacje i doświadczenie pracowników socjalnych - rozeznanie środowiska - umiejętność dysponowania środkami (pomoc rzeczowa i finansowa) - liczne stowarzyszenia i organizacje pozarządowe - umiejętność organizacji pracy - umiejętność szybkiego reagowania w sytuacji kryzysowej - zasoby ludzkie (duże rezerwy kadrowe młodzieży)	- wysokie i długotrwałe bezrobocie - pokolenie rodzin korzystających z pomocy społecznej – syndrom uzależnienia od pomocy społecznej - brak inwestorów strategicznych - brak perspektyw dla młodzieży kończącej szkoły (w tym wyższe) - poziom wykształcenia podopiecznych - niska samoocena osób korzystających z pomocy społecznej - emigracja młodzieży za granicę - zbyt małe zaangażowanie liderów lokalnych - frustracje i ogólne zniechęcenie społeczeństwa
SZANSE	ZAGROŻENIA
- ulgi dla inwestorów mające na celu umożliwienie tworzenia nowych miejsc pracy i zmniejszenie bezrobocia	- niestabilne i niespójne przepisy - ubożenie społeczeństwa

- promocje gminy zewnętrzne i wewnętrzne zachęcające do inwestowania w gminie oraz do pobudzania aktywności i kreatywności mieszkańców - położenie gminy - stabilne i spójne przepisy - opracowywanie programów i projektów ukierunkowanych na wykorzystanie środków z zewnątrz - wszechstronne wykorzystanie i uaktywnienie struktur już istniejących w Gminie Sulechów - wzmocnienie profilaktyki społecznej - udoskonalenie opieki nad dzieckiem i rodziną - dobra współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	- brak możliwości pozyskiwania sponsorów, głównie z powodu niewielkich słabo funkcjonujących zakładów pracy - niskie wynagrodzenie zatrudnionych – zagrożenie poszerzenia się biedy i ubóstwa - rozluźnienie więzi rodzinnych - pogłębiające się konflikty międzyludzkie - znieczulica społeczna - brak integracji środowisk organizacji pozarządowych

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie

POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA

Cel strategiczny:

Profesjonalna i kompleksowa pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Cele operacyjne:

1. Pomoc społeczna osobom i rodzinom najuboższym.
2. Integracja społeczna osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Realizacja celu nastąpi poprzez:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych,
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb
- umożliwienie życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin,
- wzmacnianie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej,
- zapobieganie, ograniczenie i zmniejszanie skutków wykluczenia społecznego i marginalizacji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- stosowanie różnych form profilaktyki i rozwiązywania problemów wspomagających jednostki i grupy w realizacji ich celów życiowych.

Przedsięwzięcia i zadania:

I. W zakresie pomocy społecznej:

1. Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono ubóstwo i związaną z nim bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w formie celowej i rzeczowej (w tym prowadzenie magazynu rzeczy używanych).
2. Pomoc rodzinom wielodzietnym i niepełnym w formie celowej na częściową lub całkowitą dopłatę do utrzymania mieszkania (dofinansowanie opłat czynszowych).
3. Pomoc dzieciom rozpoczynającym rok szkolny z rodzin wielodzietnych i niepełnych.
4. Pomoc osobom i rodzinom żyjącym w ubóstwie, szczególnie dotkniętym długotrwałym bezrobociem w formie celowej na opłaty za zużyty gaz lub energię elektryczną.
5. Pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym w formie celowej na pokrycie kosztu zakupu leków, sprzętu i środków medycznych.
6. Pomoc w zakupie opału dla najuboższych.

1. Dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i społeczną marginalizacją.
2. Dożywianie osób i rodzin, które własnym staraniem nie mogą sobie zapewnić posiłku.
3. Zapewnienie pomocy osobom bezdomnym i innym pozbawionym schronienia.
4. Świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, obłożnie chorych i samotnych.
5. Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej osób wymagających całodobowej opieki.
6. Usprawnienie pracy socjalnej poprzez doszkalać pracowników w zakresie działalności zawodowej i specjalistycznej.

II. W zakresie integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka:

1. Powołanie lub udział w Centrum Integracji Społecznej.
2. Organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych oraz podejmowanie działań mających na celu powstawanie nowych miejsc pracy różne formy organizacyjne.
3. Pomoc w powstawaniu Spółdzielni Socjalnej.
4. Powołanie Centrum Wolontariatu.
5. Przekwalifikowania i szkolenia.
6. Reintegracja zawodowa i społeczna osób z grup szczególnego ryzyka.

Tab. 27. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna

Lp	ZADANIA	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ZAKŁADANE EFEKTY	TERMINY REALIZACJI MONITORING
1	2	3	4	5	6
I. W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ					
1.	Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono ubóstwo i związaną z nim bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w formie celowej i rzeczowej (w tym prowadzenie magazynu rzeczy używanych)	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	przewidywanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
2	Pomoc rodzinom wielodzietnym i niepełnym w formie celowej na częściową lub całkowitą dopłatę do utrzymania mieszkania(dofinansowanie opłat czynszowych)	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	zapobieganie zadłużaniu się rodzin z tytułu nie opłacania czynszu i ewentualnej eksmisji	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
3.	Pomoc dzieciom z rodzin wielodzietnych i niepełnych w zakupie zeszytów, książek i przyborów szkolnych	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	przewidywanie trudnych sytuacji życiowych rodzin	przed rozpoczęciem roku szkolnego (w miesiącach VIII i IX) 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
4.	Pomoc osobom i rodzinom żyjącym w ubóstwie, szczególnie dotkniętym długotrwałym bezrobociem w formie celowej na opłaty za zużycie gaz lub energię elektryczną.	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	zapobieżenie skutkom odcięcia energii i gazu	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
5.	Pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym w formie celowej na pokrycie kosztu zakupu leków, sprzętu i środków medycznych.	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	zapobieganie długotrwałym chorobom	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej

6.	Pomoc w zakupie opatu dla najuboższych	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy (w ramach zasilków celowych)	zapobieganie wychłdaniu lokali mieszkalnych i zmniejszenie zachorowalności wśród mieszkańców	sezon jesienno – zimowy 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
7.	Dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i społeczną marginalizacją, w tym z rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie i bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	OPS, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Caritas	środki finansowe gminy, dotacje LUW, środki AWRSP i inne	prawidłowy rozwój psychofizyczny, zapobieganie niedożywieniu dzieci i młodzieży	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
8.	Dożywianie osób i rodzin, które własnym staraniem nie mogą sobie zapewnić posiłku, w tym szczególnie osób samotnych starych, chorych i niepełnosprawnych	OPS, Caritas i inne organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje LUW i inne	zapobieganie niedożywieniu społeczeństwa i ewentualnym skutkom zdrowotnym	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
9.	Zapewnienie pomocy osobom bezdomnym i innym pozbawionym schronienia na podstawie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje i inne	wspieranie bezdomnych w zapewnieniu schronienia, wyżywienia i odzieży, pomoc w utrzymaniu mieszkania i zatrudnienia	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
10.	Świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, obłożnie chorych i samotnych	OPS, lub organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, środki finansowe LUW	zapewnienie opieki, pielęgnacji i kontaktów z otoczeniem osobom tego potrzebującym	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
11.	Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej osób wymagających całodobowej opieki.	OPS	środki finansowe podopiecznego, środki finansowe osób zobowiązanych do ponoszenia płatności, środki finansowe gminy	zapewnienie całodobowej opieki	zadanie ciągłe 1 x w roku informacja dla Rady Miejskiej
12.	Usprawnienie pracy socjalnej poprzez dokształcanie pracowników w zakresie działalności zawodowej i specjalistycznej.	OPS	środki finansowe gminy	Pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania	zadanie ciągłe

					w społeczeństwie	
II. W ZAKRESIE INTEGRACJI OSÓB I RODZIN Z GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA						
1.	Powołanie lub udział w Centrum Integracji Społecznej	organizacja pozarządowa ze statutem organizacji pożytku publicznego	środki finansowe gminy, LUW i inne	reintegracja zawodowa i społeczna osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka	Termin uzależniony od aktywności organizacji pozarządowych	
2.	Organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych oraz podejmowanie działań mających na celu powstawanie nowych miejsc pracy poprzez różne formy organizacyjne.	PUP, KIS, lub inny Ośrodek wskazany przez Urząd Miejski	środki finansowe gminy, PUP i inne	przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do usamodzielnienia się	zadanie ciągłe, jednak w zależności od aktywności przedsiębiorców, możliwości i potrzeb	
3.	Pomoc w powstawaniu Spółdzielni Socjalnej	organizacje pożytku publicznego, lub inne organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, PUP i inne	wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb	termin uzależniony od aktywności miejscowych liderów	
4.	Powołanie Centrum Wolontariatu	OPS lub inna jednostka organizacyjna gminy, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy,	wspieranie osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka	lata 2006 – 2008	
5.	Przekwalifikowania i szkolenia.	PUP, organizacje pozarządowe, Urząd Miejski i inne	środki finansowe PUP, gminy i inne	podejmowanie pracy w innych zawodach	zadanie ciągłe	

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII
PRZECIWDZIAŁANIE I USUWANIE SKUTKÓW NADUŻYWANIA ALKOHOLU
I NARKOTYKÓW

Tab. 28. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– funkcjonowanie Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, – szeroki wachlarz możliwości korzystania z pomocy specjalistów, – wyszkolona kadra, przygotowana do pracy z osobami uzależnionymi, – sukcesywna praca z dziećmi i młodzieżą, – szeroka działalność profilaktyczna, – zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej alkoholizmu, narkomanii i przemocy, – funkcjonowanie grup wsparcia dla osób współuzależnionych, – funkcjonowanie grup Anonimowych Alkoholików, – monitorowanie problemów uzależnień oraz pozostałych zjawisk patologicznych, – duża liczba świetlic opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi, – działalność gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach,	– ograniczenia finansowe, – słaba aktywność społeczeństwa, – wysoki poziom bezrobocia, – niska reakcja społeczeństwa na problemy alkoholizmu, narkomanii i przemocy, – nieumiejętność radzenia sobie z problemami przez osoby pokrzywdzone, – syndrom wyuczonej bezradności, słaby przepływ informacji między instytucjami pomocowymi, – niski poziom empatii wobec problemu drugiego człowieka,
SZANSE	ZAGROŻENIA
– ciągły rozwój Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, – doskonalenie specjalistów, – rozwój kolejnych świetlic środowiskowych, – wdrażanie nowych programów profilaktycznych oraz udział w nowych kampaniach edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, – szkolenie kadry prowadzącej zajęcia w świetlicach środowiskowych,	– strach ofiar przed sprawcami, – wykluczenie społeczne członków rodzin osób uzależnionych, – rozpad rodzin, – wzrost przestępczości wśród osób dorosłych i nieletnich,

CEL STRATEGICZNY

Przeciwdziałanie i usuwanie następstw nadużywania alkoholu i narkotyków.

CELE OPERACYJNE

1. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.
2. Pomoc ofiarom przemocy.
3. Promocja zdrowego stylu życia.

REALIZACJA CELU NASTĄPI POPRZEZ

1. Uchwalenie i realizację **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**
2. Uchwalenie i realizację **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.**

PRZEDSIĘWZIĘCIA I ZADANIA

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Gmina Sulechów podejmuje różnorodne działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, przeciwdziałania przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia. Działania, o których mowa, obejmują:

1. Udzielanie porad dotyczących możliwości rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, terapii i rehabilitacji w ramach spotkań „pierwszego kontaktu” w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień.
2. Pełnienie dyżurów w punkcie konsultacyjno-informacyjnym przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Pełnienie dyżurów w punkcie konsultacyjno-informacyjnym przez terapeutów uzależnień, psychologa ds. przemocy, doradcę rodzinnego oraz kuratora sądowego.
4. Nadzorowanie funkcjonowania świetlic opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży, poprzez:
  - zatrudnianie wychowawców świetlic,
  - organizację czasu wolnego wychowankom świetlic np. kurs szachowy, organizacja wycieczek, imprezy okolicznościowe,
  - realizację kampanii profilaktycznych,
  - doposażenie w materiały niezbędne do funkcjonowania świetlic.
5. Wspieranie działalności grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

6. Organizacja nieodpłatnych badań mammograficznych dla kobiet z terenu Gminy Sulechów.
7. Współpraca z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu.
8. Współpraca z Izbą Wyrzeźwien w Raculi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności zapewnienie fachowej opieki zatrzymanym na terenie gminy osobom nietrzeźwym.
9. Współpraca z Komisariatem Policji w Sulechowie w zakresie realizacji programów skierowanych do dzieci i młodzieży oraz uzyskiwanie informacji dotyczących sytuacji osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
10. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, uzyskiwanie informacji dotyczących sytuacji osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
11. Współpraca z Sądem Rejonowym.
12. Współpraca ze Szkołami poprzez dofinansowanie realizacji szkolnych programów profilaktycznych, udostępnienie materiałów edukacyjnych oraz zajęcia prowadzone przez specjalistów terapii uzależnień.
13. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez zgłaszanie osób oraz rodzin wymagających natychmiastowej interwencji odpowiednich służb.
14. Współpraca ze Strażą Miejską w zakresie realizacji działań w ramach kampanii edukacyjno-profilaktycznych.
15. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołem i związkami wyznaniowymi w celu promocji zdrowego stylu życia i propagowania trzeźwych obyczajów.
16. Wspieranie organizacji różnorodnych turniejów sportowo-rekreacyjnych, festynów, happeningów oraz konkursów z elementami edukacji i profilaktyki uzależnień.
17. Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień na terenie Gminy Sulechów poprzez realizację sondażu, dotyczącego kontaktu młodzieży ze środkami psychoaktywnymi.

Tab. 29. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii w Gminie Sulechów

Lp.	Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródło finansowania	Zakładane efekty	Termin Realizacji
1.	Funkcjonowanie Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie	Gmina Sulechów	budżet gminy	Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017
2.	Dyżury terapeutów w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie	Gmina Sulechów	budżet gminy	Umożliwienie konsultacji terapeutycznych osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków i ich rodzinom	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017
3.	Funkcjonowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu	Gmina Sulechów	budżet gminy	Wspieranie osób uzależnionych i ich rehabilitacja	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017
4.	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych	Gmina Sulechów, szkoły	budżet gminy, fundusze pozyskiwane przez szkoły	Oddziaływanie profilaktyczne na młodzież	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017
5.	Funkcjonowanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych	Gmina Sulechów	budżet gminy	Zapewnienie opieki, wychowania i zagospodarowania czasu wolnego dzieciom ze środowisk zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017
6.	Organizacja festynów, spotkań i imprez o charakterze trzeźwościowym	Gmina Sulechów, Organizacje pożytku publicznego	budżet gminy	Propagowanie trzeźwego stylu życia	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017
7.	Organizacja i współorganizacja szkoleń dla osób zajmujących się problematyką uzależnień w Gminie Sulechów	Gmina Sulechów i jednostki organizacyjne	budżet gminy i środki jednostek organizacyjnych	Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się problematyką uzależnień	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017
8.	Monitorowanie i diagnozowanie problemów uzależnień w Gminie Sulechów	Gmina Sulechów	budżet gminy	Uzyskanie informacji o zakresie problemu uzależnień w Gminie Sulechów	Corocznie 1.01.2013-31.12.2017

Źródło: Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień.

OŚWIATA

WYKSZTAŁCONE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Tab. 30. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Łatwy dostęp do edukacji (od przedszkoli po szkoły wyższe) - Bardzo dobra baza lokalowa i dydaktyczna - Oferta szkół w zakresie zajęć dodatkowych, kółek zainteresowań - Dobra organizacja dożywiania uczniów w placówkach oświatowych - Duże zainteresowanie dzieci i młodzieży działalnością świetlic środowiskowych - Duża aktywność środowisk sportowych - Duża liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy - Dobra baza sportowo-rekreacyjna i turystyczna	- Ograniczone środki finansowe - Wysoka stopa bezrobocia - Pogarszające się warunki bytowe ludności - Niska aktywność społeczności lokalnej - Niezintegrowane środowisko organizacji pozarządowych - Ograniczone środki własne niezbędne przy występowaniu o środki zewnętrzne - Nieprzystosowanie obiektów szkolnych do osób niepełnosprawnych
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Istnienie Szkolnego Ośrodka Kariery w Gimnazjum Nr 2 w Sulechowie - Budowa nowego obiektu przedszkolnego lub przedszkolno-żłobkowego	- Mała aktywność organizacji pozarządowych - Odływ ludzi wykształconych ze względu na brak atrakcyjnych ofert pracy - Wzrost liczby osób kończących edukację na poziomie

– Stwarzanie dogodnych warunków kształcenia dla młodzieży szczególnie uzdolnionej – Aktywizacja społeczności lokalnej, w tym szczególnie młodzieży i organizacji pozarządowych	gimnazjum – Pogłębianie się nierówności społecznej

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

1. CEL STRATEGICZNY:

Wyrównywanie szans edukacyjnych

1.1 CELE OPERACYJNE

a) Pomoc socjalna:

- stypendia socjalne
- zasiłki szkolne

b) Stypendia motywacyjne

- stypendia naukowe
- stypendia sportowe

REALIZACJA CELU NASTĄPI POPRZEZ WYPŁATY STYPENDIÓW

Tab. 31. Rodzaje przyznawanych stypendiów

Lp.	Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródła finansowania	Zakładane efekty	Terminy realizacji monitoring
1. Pomoc socjalna					
	Stypendium socjalne	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Zwiększenie dostępności do edukacji (zajęcia dodatkowe np. nauka języków obcych), materiałów szkolnych (książki, strój sportowy itp.)	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
	Zasiłek szkolny	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji losowej ukierunkowana na osoby uczące się	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
2. Stypendia motywacyjne					
	Stypendium naukowe	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Nagradzanie uczniów szczególnie uzdolnionych jako przykład i zachęta dla pozostałych do osiągania lepszych wyników w nauce	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
	Stypendium sportowe	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Promowanie sportu wśród mieszkańców gminy, nagradzanie najlepszych sportowców	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

2. CEL STRATEGICZNY:

Prowadzenie profilaktycznych działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży.

2.1 CELE OPERACYJNE:

- a) wspieranie działalności i rozwoju świetlic środowiskowych
- b) wspieranie organizacji pozarządowych
- c) szkolenie wolontariuszy i przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Tab. 32. Prowadzenie profilaktycznych działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży

Lp.	Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródła finansowania	Zakładane efekty	Terminy realizacji monitoring
1.	Tworzenie Szkolnych Ośrodków Kariery	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Przygotowanie młodzieży – absolwentów szkół średnich do aktywności na rynku pracy. Pomoc uczniom w zaplanowaniu przyszłości zawodowej i kształtowaniu umiejętności zawodowych. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez możliwości korzystania z technologii informacyjnej i komunikacyjnej	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
2.	Udzielanie dotacji w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o sporcie	Gmina Sulechów, organizacje pozarządowe	budżet gminy	Realizacja zadań publicznych przez organizacje pozarządowe. Aktywizacja trzeciego sektora. Promowanie idei wolontariatu.	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
3.	Umożliwienie udziału w kursach dokształcających zawodowo w zakresie pracy wychowawczej i opiekuńczej ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych;	Gmina Sulechów, szkoły, organizacje pożytku publicznego	budżet gminy	Podnoszenie kwalifikacji kadry szkolnej, wolontariuszy i przedstawicieli organizacji pożytku publicznego	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
4.	Likwidacja barier architektonicznych dla niepełnosprawnych	Gmina Sulechów, organizacje pozarządowe	PFRON środki UE, budżet gminy, dotacje celowe z budżetu państwa	Aktywizacja osób niepełnosprawnych, głównie dzieci i młodzieży	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

3. CEL STRATEGICZNY:

Rozwój bazy dydaktycznej, sportowej i rekreacyjnej jednostek podległych gminie oraz stowarzyszeń lokalnych.

3.1 .CELE OPERACYJNE:

- a) aktywizowanie środowiska lokalnego
- b) modernizacja bazy lokalowej przedszkoli i świetlic środowiskowych
- c) umożliwienie dzieciom korzystania z różnorodnych form spędzania czasu wolnego.

Tab. 33. Rozwój bazy dydaktycznej, sportowej i rekreacyjnej jednostek podległych gminie oraz stowarzyszeń lokalnych

Lp.	Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródło finansowania	Zakładane efekty	Terminy realizacji monitoring
1.	Budowa zaplecza sportowego dla klubów piłkarskich działających w gminie, w pierwszym etapie w miejscowości Kalsk	OSiR Sulechów, Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE	Zorganizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu gminy	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładać Radzie Miejskiej
2.	Budowa nowego obiektu przedszkolnego z możliwością adaptacji części pomieszczeń na potrzeby opieki żłobkowej	Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE, środki z budżetu państwa	Zapewnienie opieki przedszkolnej wszystkim zainteresowanym	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładać Radzie Miejskiej
3.	Rozbudowa zaplecza turystycznego dla przystani turystycznej na Odrze w Cigacicach	Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE i inne	Stworzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej dla mieszkańców gminy oraz gości z zewnątrz. Aktywizacja mieszkańców regionu Cigacic	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładać Radzie Miejskiej
4.	Remont i modernizacja sal wiejskich jako zaplecza działań dla społeczności lokalnej. W pierwszym etapie sala wiejska w miejscowości Mozów	SDK, Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE	Poprawa warunków przeprowadzania zajęć kulturalnych i aktywizujących społeczność. Możliwość organizacji czasu wolnego uczniom i mieszkańcom gminy.	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładać Radzie Miejskiej
5.	Budowa nowych oraz remonty i modernizacje dotychczas istniejących placów zabaw na terenie całej Gminy	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE i inne	Stworzenie miejsc do rekreacji i aktywności ruchowej dzieci.	2013 – 2017 roczne sprawozdanie przedkładać Radzie Miejskiej

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

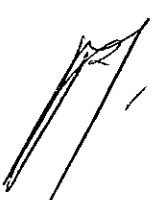
WŁAŚCIWA GOSPODARKA MIESZKANIOWA, ZAPEWNIAJĄCA MIESZKAŃCOM GMINY BEZPIECZNE ZAMIESZKIWANIE

Tab. 34. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobre funkcjonowanie służb zarządzających zasobem mieszkaniowym gminy, - społeczna kontrola i jawność procedury przyznawania mieszkań, - przejrzystość przepisów dotyczących gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, - tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa odpowiadającego różnicowanym potrzebom mieszkańców gminy, - współpraca z innymi podmiotami przy budowie budynków mieszkalnych, - udział zasobów komunalnych w strukturze własnościowej mieszkań, - rozwijające się jednorodzinne budownictwo mieszkaniowe, - budowa lokali socjalnych dla osób o niskich dochodach,	- duża ilość starych i zdekapitalizowanych zasobów mieszkaniowych o niskim standardzie, - pewna liczba mieszkań wyłączonych z użytkowania ze względu na zły stan techniczny, - mimo prowadzonych procedur windykacyjnych niski stopień skuteczności windykacji zaległych opłat czynszowych, - niewystarczające środki finansowe na odbudowę i poprawę stanu technicznego budynków, - dewastacja lokali mieszkalnych przez niektórych mieszkańców miasta, - niezadawalający stan zasobu mieszkaniowego dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, w tym mieszkań do zasiedlenia i lokali socjalnych,

SZANSE	ZAGROŻENIA
- atrakcyjność cenowa mieszkań, - pozyskiwanie terenów pod budownictwo wielorodzinne, - położenie gminy przy szlaku komunikacyjnym umożliwiającym dojazd do pracy w gminach ościennych,	- nałożenie na miasto wielu obowiązków ustawowych z zakresu mieszkalnictwa bez zapewnienia środków budżetowych na ich realizację (np. brak lokali socjalnych na realizację wyroków sądowych), - odpływ ludzi młodych spowodowany brakiem mieszkań i miejsc pracy,

Źródło: Wydział Gospodarki komunalnej i Ochrony Środowiska

1. CELE STRATEGICZNE:

Ogólne cele polityki mieszkaniowej gminy sprowadzają się do poprawy warunków mieszkaniowych lokalnej społeczności, przyspieszenia rozwoju budownictwa, podniesienia standardu i poziomu utrzymania istniejących zasobów, poprawy jakości usług mieszkaniowych, udoskonalenia form i sposobów zarządzania zasobami, obniżki kosztów budowy i utrzymania mieszkań.

1.1.CELE OPERACYJNE:

a) Zapewnienie mieszkań:

- oczekującym na lokale socjalne z tytułu orzeczonych przez sąd eksmisji,
- potrzebującym, żyjącym w niedostatku,
- rodzinom (osobom) przewidzianym do wykwaterowania z budynków i lokali przeznaczonych do remontu lub rozbiórki,
- osobom opuszczającym, po osiągnięciu pełnoletniości, domy dziecka, które uprzednio zamieszkiwały na terenie Gminy Sulechów,

b) Przedsięwzięcia i zadania:

- dalsze poszukiwanie możliwości w zakresie adaptacji i budowy budynków z lokalami socjalnymi w latach 2013 – 2017,
- współpraca i wspieranie działalności Regionalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego na rzecz rozwoju tej formy budownictwa mieszkaniowego,
- przygotowanie terenów i infrastruktury technicznej dla indywidualnego budownictwa mieszkaniowego.

Obecnie Gmina Sulechów pracuje nad projektem dokumentacji dwóch budynków mieszkalnych z 14 lokalami socjalnymi położonymi w obrębie Kalsk. Natomiast Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Zielonej Górze w roku 2013 planuje budowę budynku wielorodzinnego w systemie developerskim w Sulechowie przy ulicy Kościuszki.

Diagnoza stanu technicznego budynków, jak i lokali mieszkalnych pozostających w zasobach komunalnych gminy wykazała, iż niektóre z nich wymagają remontu gruntownego, natomiast pozostałe remontu bieżącego.

W pierwszej kolejności należy wytypować do remontu niżej wymienione obiekty:

- Armii Krajowej 27
- Armii Krajowej 28
- Armii Krajowej 36A

- Brama Piastowska 4
- Brama Piastowska 10
- Piaskowa 26
- Poznańska 8
- Okrężna 32
- Buków 50/1
- Cigacice, ul. Mickiewicza 18

Do głównych zadań remontowych należą:

- wymiana pokrycia dachowego,
- wymiana stolarki okiennej,
- wymiana schodów,
- odnowienie elewacji,
- wymiana podłóg,
- wymiana instalacji elektrycznej,
- wymiana instalacji wod-kan.,
- uszczelnienie instalacji gazowej,
- przestawienie pieców kaflowych,
- wykonanie wentylacji grawitacyjnej.

Każdorazowo przy ustalaniu budżetu na dany rok będzie przygotowywany wykaz budynków i lokali mieszkalnych wymagających przeprowadzenia koniecznych prac remontowo-budowlanych.

Rozdział VI Podsumowanie, stwierdzenia, wnioski

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 20013-2017 pozwoli na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonego celu. Jest ona także drogowskazem i instrumentem działania dla instytucji pomocy społecznej. Celem Strategii są działania długofalowe polegające na inwestycji w kapitał ludzki, edukację, poprawę sytuacji materialnej rodzin, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia i przedsiębiorczości. Strategia ma pobudzać do aktywności organizacje, instytucje działające w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego gminy.

Strategia podlegać będzie weryfikacji w zależności od potrzeb.

Realizacja Strategii koordynowana będzie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie przy współpracy z wydziałami Urzędu Miejskiego w Sulechowie działającymi w obszarze pomocy społecznej.

Bibliografia:

1. Ackoff Russel F., *Projektowanie ideału*, Warszawa 2007.
2. Beattie M., *Koniec współzależnienia.*, Poznań 1994.
3. Chandler A. D., *Strategy and Structure*, Cambridge 1962.
4. Dach Z., *Rynek pracy w Polsce. Aspekty ekonomiczno-społeczne*, Kraków 2008.
5. Grzelak A., Łacny J., *Zeszyty prawnicze*, Warszawa 2011.
6. Jagodzińska E., *O przyczynach bezdomności w Polsce – wybrane zagadnienia*, Warszawa 2001.
7. Kwiatkowski E., *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, Warszawa 2002.
8. Michalska K., Jaszczak-Kuźmińska D., *Przemoc w rodzinie.*, Warszawa 2009.
9. Pasek M., *Narkotyki i co dalej?*, Warszawa 1998.
10. Rysz-Kowalczyk Barbara (red.), *Leksykon Polityki Społecznej*, Warszawa 2001.
11. Szymańska J., *Profilaktyka w szkole*, Warszawa 2002.
12. Wojtaszczyk K. A., *Wiedza o społeczeństwie*, Warszawa 1997.
13. Woronowicz B. T., *Alkoholizm jest chorobą*, Warszawa 1997.

Źródła internetowe:

1. http://www.parpa.pl/indeks.php?option=com_content@task=view&id=155&Itemid=16
2. <http://bip.sulechow.pl/index.jsp?bipkod=/015>
3. <http://www.sulechow.pl/index.php?id=48&lng=pl>
4. <http://bip.sulechow.pl/index.jsp?bipkod=/015>
5. <http://bip.sulechow.pl/index.jsp?bipkod=/015>

Spis fotografii:

1. Fotografia 1. Miejscowości należące do Gminy Sulechów
(źródło: <http://bip.sulechow.pl/index.jsp?bipkod=/015>)
2. Fotografia 2. Ratusz – siedziba Urzędu Miasta i Gminy w Sulechowie (źródło: <http://bip.sulechow.pl/index.jsp?bipkod=/015>)
3. Fotografia 3. Mapa ukazująca położenie geograficzne Gminy Sulechów
(źródło: <http://www.sulechow.pl/index.php?id=48&lng=pl>)
4. Fotografia 4. Herb Sulechowa (źródło: <http://bip.sulechow.pl/index.jsp?bipkod=/015>)

Spis tabel:

1. Tab. 1. Wybrane dane statystyczne
2. Tab. 2. Statystyka stałych mieszkańców w Gminie Sulechów wg wieku i płci
3. Tab. 3. Powody przyznawania pomocy społecznej rodzinom przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie w latach 2008 – VI 2012
4. Tab. 4. Wydatki budżetowe OPS Sulechów według klasyfikacji budżetowej w latach 2008 – VI.2012 (w tys. zł)
5. Tab. 5. Struktura wydatków budżetowych według klasyfikacji budżetowej w latach 2008 – VI 2012 (w %)
6. Tab. 6. Liczba rodzin oraz osób korzystających z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie
7. Tab. 7. Świadczeniobiorcy w latach 2010 – 2012
8. Tab. 8. Praca socjalna
9. Tab. 9. Zestawienie kwot przeznaczonych na pomoc społeczną w latach 2011 – 2012 z podziałem na zadania zlecone i zadania własne oraz źródła finansowania
10. Tab. 10. Zapotrzebowania na lokale ze względu na brak samodzielnego mieszkania
11. Tab. 11. Zapotrzebowania na lokale ze względu na nadmierne zagęszczenie w dotychczasowych lokalach
12. Tab. 12. Zapotrzebowania na lokale ze względu na konflikty rodzinne
13. Tab. 13. Zapotrzebowania na lokale ze względu na bezdomność
14. Tab. 14. Liczba wyroków sądowych ze względu na zaległości w opłatach czynszowych
15. Tab. 15. Liczba wyroków sądowych ze względu na dewastację zajmowanego lokalu
16. Tab. 16. Liczba wyroków sądowych ze względu na przemoc w rodzinie
17. Tab. 17. Szacunkowe zapotrzebowanie na lokale mieszkalne
18. Tab. 18. Rodzaje alkoholu spożywanego przez dorosłych mieszkańców gminy Sulechów w ciągu ostatnich 12 miesięcy od badania
19. Tab. 19. Bezrobocie w Gminie Sulechów z podziałem na lata
20. Tab. 20. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Urzędzie Pracy w Sulechowie od stycznia do września 2012 roku
21. Tab. 21 . Bezrobotni do 25 roku życia
22. Tab. 22. Bezrobotni po 50 roku życia
23. Tab. 23. Długotrwale bezrobotni
24. Tab. 24. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

- 25. Tab. 25. Ocena ważności problemów społecznych w Gminie Sulechów
- 26. Tab. 26. ANALIZA SWOT
- 27. Tab. 27. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna
- 28. Tab. 28. ANALIZA SWOT
- 29. Tab. 29. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii w Gminie Sulechów
- 30. Tab. 30. ANALIZA SWOT
- 31. Tab. 31. Rodzaje przyznawanych stypendiów
- 32. Tab. 32. Prowadzenie profilaktycznych działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży
- 33. Tab. 33. Rozwój bazy dydaktycznej, sportowej i rekreacyjnej jednostek podległych gminie oraz stowarzyszeń lokalnych
- 34. Tab. 34. ANALIZA SWOT

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Sulechowie

Jol Rerus